Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri

ANUL XVII (XXXVIII) Nr. 304 (1 390)

Simbătă, 24 octombrie 1987

8 pagini – 2,50 lei

Făurirea socialismului și comunismului cere oameni cu o înaltă conștiință revoluționară, cu temeinice cunoștințe profesionale, tehnice, științifice din toate domeniile. Numai cu asemenea oameni cu o înaltă conștiință revoluționară și cu cunoștințe generale în toate domeniile vom putea înfăptui obiectivele de ridicare a patriei noastre spre culmile înalte ale societății comuniste.

NICOLAE CEAUȘESCU

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

TINERI REVOLUȚIONARI TINERI MULTILATERAL PREGĂTIȚI

În Cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Cluj-Napoca, prilejuită de deschiderea noului an de învățămînt, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, arată că, în prezent, țara noastră parcurge o etapă deosebit de importantă pentru continua sa devenire istorică, și anume aceea de revoluționare profundă prin cunoaștere — deci, prin știință, învățămînt și cultură — a tuturor domeniilor economice și sociale ce caracterizează societatea românească contemporană. Acest amplu proces de revoluționare în toate sferele de activitate implică — pe de-o parte — dezvoltarea cu precădere a științei și tehnologiei, pătrunderea acestora tot mai pronunțată în producția materială și în laturile vieții sociale, iar — pe de altă parte — cere oameni tot mai bine pregătiți din punct de vedere profesional, cu o înaltă conștiință revoluționară și cu un larg orizont de cultură.

Ca factor principal de progres și civilizație, învățămîntul românesc contemporan îi revin sarcini de mare răspundere în acest sens, școala noastră — prin noi toți cei care o slujim cu credință și devotament — avînd datoria să se constituie într-un domeniu prioritar, de formare și educare a tinerelor generații în consonanță cu cei mai înalți parametri atinși de dezvoltarea forțelor și mijloacelor de producție din țara noastră și pe plan mondial. Școala are, de asemenea, misiunea patriotică de a cultiva în rîndul tinerelor generații dragostea fierbinte față de patrie și de popor, față de partid și de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, părintele și conducătorul iubit, de a forma adevărați revoluționari care, pe baza celor mai înalte virtuți etice insuflate, să slujească în orice împrejurare cauza socialismului și a păcii, devenind, în același timp, promotori ai noului, oameni cu o mare dragoste de muncă și cu respect față de toți cei care-și cîștigă pîinea muncind.

În indestructibila unitate a triadei învățămînt-cercetare-producție, fundamentată cu clarviziune de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cetitorul României socialiste moderne și al învățămîntului românesc de azi, pe zi ce trece se văd tot mai pregnant roadele progresului din toate domeniile de activitate, afirmarea tot mai susținută a noii revoluții științifice. Îndrumată cu înaltă competență științifică de către tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, savant de largă reputație internațională, școala românească a zilelor noastre cunoaște o continuă modernizare pe toate treptele sale, fiind concepută în concordanță cu cerințele economiei naționale din prezent și din viitor și cu tendințele majore ale progresului și întregii cunoașteri umane contemporane.

În România socialistă, prin grija partidului și statului nostru, prin veghea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, generațiilor tinere le sînt create cele mai bune condiții de pregătire pentru muncă și viață, pentru a deveni oameni cu statut de revoluționari, de promotori ai noului în orice sector de activitate. Iată de ce, atît tinerilor care vor purta pe umerii lor destinele de mîine ale patriei, cît și cadrelor didactice, care îi instruiesc și îi educă în prezent pe băncile școlilor și facultăților, li se cere să răspundă, printr-o mobilizare exemplară, la toate chemările partidului, ale secretarului său general, în vederea declanșării unor tot mai mari energii creatoare existente latent în rîndurile milioanelor de elevi și studenți. Elevii și studenții de azi vor fi specialiștii de mîine ai industriei și agriculturii noastre socialiste, ai tuturor sectoarelor de activitate, și lor li se cere să dea dovadă de înaltă competență profesională, dar și de spirit revoluționar și de un înalt grad de cultură, pe măsura viitorului care ne așteaptă și îi așteaptă.

TRIBUNA ȘCOLII

Cu răspundere comunistă și mîndrie patriotică

Pentru învățămîntul buzoian, ca de altfel pentru întregul nostru învățămînt, acest trimestru a debutat sub înaltele comandamente politice și educative formulate de conducătorul partidului și statului nostru la cel de al III-lea Congres al educației politice și culturii socialiste, în cuvîntarea rostită cu prilejul deschiderii noului an de învățămînt, care au conferit întregii activități didactice noi și profunde dimensiuni și care au oferit un amplu și mobilizator program de muncă, înscris sintetic în cîteva cerințe fundamentale ale demersului educațional, ale formării profilului omului nou: „Omul nou, constructor al socialismului și comunismului, trebuie să fie stăpîn pe cele mai înaintate cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane, să se caracterizeze prin înalte virtuți politice și morale, prin pasiune pentru muncă și creație, prin îndrăzneală în gîndire și acțiune, prin promovarea noului în întreaga viață socială, prin fermitate în lupta pentru dreptate, adevăr, pentru înfăptuirea principiilor eticii și echității socialiste, prin hotărîrea de a lupta cu abnegație și vitejie pentru apărarea cuceririlor revoluționare, a integrității și suveranității patriei, a cauzei comunismului în patria noastră".

Toate aceste cerințe majore s-au constituit în obiective și sarcini prioritare ale activității celor patru unități de învățămînt vizitate: Școlile Nr. 11 și Nr. 15, Liceul Economic și Școala din comuna Pîrscov. Ele sînt transpuse în ample și cutezătoare proiecte de activitate, în variate, interesante și atractive modalități de acțiune, caracterizate prin înaltă calitate, exigență și responsabilitate revoluționară, prin conținut științific, politic și ideologic, prin spirit creator. Toate se bazează pe temeliile unei experiențe bogate, pe rezultate consolidate, de la an la an, prin noi împliniri, pe înalta pregătire, competență și dăruire a tuturor celor ce muncesc în aceste școli. Sînt de fapt elementele ce le unesc și le definesc și care dau garanția succeselor viitoare. Ceea ce le mai unește este faptul că toate aceste școli, ca de altfel majoritatea celor ce funcționează în oraș sau în județ sînt clădite în ultimele două decenii, că ele s-au dezvoltat odată cu întregul oraș, reclădit din temelii, odată cu industria, ale cărei baze s-au pus tot în această fertilă perioadă. Dar, fiecare dintre aceste școli se detașează, se distinge, așa cum îmi preciza prof. **Trandaf Popescu**, inspectorul școlar cu care le-am vizitat, prin

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 3-a)

Temeinice cunoștințe profesionale, tehnice și științifice

Vorbind la o recentă întîlnire cu cadrele didactice din județul Arad despre preocupările de formare a forței de muncă din această zonă a țării, tovarășa prof. Maria Bucur, inspector școlar general al județului, arăta că la baza acestui proces au fost situate principiile integrării învățămîntului cu cercetarea științifică, producția și practica social politică, adaptarea structurilor școlare la schimbările determinate de dinamica dezvoltării societății românești, politehnizarea și încorporarea în conținutul instrucției a noilor cuceriri ale științei și tehnicii. „O direcție principală de perfecționare a învățămîntului în județul nostru — spunea prof. Maria Bucur — o reprezintă asigurarea unei mai bune simbioze și proporționalizări între pregătirea teoretică și instruirea practică în funcție de posibilitățile corespunzătoare vîrstei și nivelului de învățămînt."

Faptul că aceste preocupări majore ale Inspectoratului Școlar sînt transpuse în practică și constituie o realitate a județului ne-a fost confirmat de mai mulți profesori reprezentînd diferite unități de învățămînt arădean. Extrag secvențial din aprecierile lor cîteva elemente care, mozaicate, pot da o imagine a direcției mereu ascendente pe care este înscris învățămîntul acestor meleaguri.

Întreprinderea de Vagoane din Arad își recrutează o mare parte a muncitorilor săi de la Liceul Industrial Nr. 1 din localitate: lăcătuși, aș chietori de toate tipurile, sudori, turnători, forjori, sculeri, electromecanici. Bineînțeles — spunea ing. Ionel Sdirea, care are în responsabilitate instruirea tehnologică și practică a elevilor acestui liceu — esențial este să-i pregătim astfel încît să fie cît mai utili producției în organizarea ei actuală și de perspectivă. Ce se face în acest scop? De exemplu, circa 80% din dotarea laboratorului de rezistența materialelor reprezintă opera colectivului de elevi și de specialiști ai liceului. Sînt de menționat între altele aparatul universal pentru toate încercările mecanice, aparatul pentru studiul flambajului, aparatul pentru încercări la reziliență la șoc, spectometru pentru analiza compoziției chimice a metalelor prin scintei electrice. Pe lîngă prelucrările mecanice devenite de acum tradiționale — la strung, freză și raboteză

OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Fapte concrete de muncă

Conferința a V-a a Organizației Pionierilor a stabilit — pe baza hotărîrilor celui de-al XIII-lea Congres al partidului, a orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român — ca sarcină principală, educarea multilaterală, prin muncă, pentru muncă și viață a copiilor, formarea acestora ca viitori cetățeni, conștienți de cerințele societății multilateral dezvoltate.

Una dintre formele deosebit de eficiente folosite pentru aceasta este activitatea de muncă patriotică, adevărată școală de educație patriotică, revoluționară a copiilor. Prin dezbateri, realizate la începutul fiecărui an calendaristic, la nivelul grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, se stabilesc concret angajamente de muncă patriotică, constînd în: colectarea și valorificarea materialelor refolosibile, a plantelor medicinale și a fructelor de pădure, creșterea păsărilor, animalelor mici, albinelor și a viermilor de mătase, efectuarea unor lucrări în cadrul campaniilor agricole, precum și a unor lucrări edilitar-gospodărești și de înfrumusețare a școlilor și localităților țării. Totodată, se hotărăște și îndeplinirea la timp a angajamentelor asumate.

Ca urmare, în primii trei ani ai acestui cincinal, pionierii și școlarii au colectat și valorificat 202 000 tone feroase și neferoase, 80 000 tone hîrtie, 6 000 tone textile, 1 700 tone polietilenă, 260 milioane ambalaje din sticlă, 14 800 tone plante medicinale și fructe de pădure și au predat la stat 500 tone gogoși de mătase. Prin aceasta, pionierii au contribuit la asigurarea unor importante cantități de materii prime pentru industrie, la economisirea de muncă socială, de energie, precum și la protejarea mediului ambiant. De exemplu, prin hîrtia colectată în trei ani, ei au salvat de la tăiere 400 000 de arbori. De asemenea, pionierii au participat la efectuarea unor lucrări edilitar-gospodărești, precum și de înfrumusețare a școlilor și localităților țării.

Dînd dovada înțelegerii importantelor sarcini ce stau în fața agriculturii românești, izvorîte din mobilizatorul program de înfăptuire a noii revoluții agrare, stabilit de Congresul al XIII-lea, pionierii și școlarii participă, an de an, cu însuflețire, la lucrările din campaniile agricole de vară și de toamnă. Astfel, în campania agricolă de vară din acest an, peste un milion de pionieri au întreținut 70 000 ha culturi agricole și au recoltat 170 000 tone produse. În prezent, peste 900 000 de pionieri și școlari participă pe ogoarele patriei la strîngerea la timp și depozitarea în bune condiții a produselor agricole.

CONSTANTIN HĂRĂBOR
Instructor la Consiliul Național al Organizației Pionierilor

„CREATIVITATE ŞI EFICIENŢĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÎNT" — EDIŢIA A IV-A

PROBLEME ORIENTATIVE pentru cercetare şi elaborarea lucrărilor pe tema „Educaţia prin şi pentru muncă a tinerei generaţii ; integrarea învăţămîntului cu cercetarea, producţia şi practica social-politică — proces revoluţionar de înnoire şi modernizare a şcolii româneşti", în cadrul celei de-a IV-a ediţii a manifestării metodico-ştiinţifice „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt".

ÎNVĂŢĂMÎNT PREŞCOLAR : Modalităţi de formare a reprezentărilor şi de îmbogăţire a cunoştinţelor despre muncă la copiii preşcolari ; Metode şi procedee utilizate de educatoare pentru formarea la copiii preşcolari a deprinderilor practice de muncă ; Valorificarea excursiilor, vizitelor şi întîlnirilor cu oamenii muncii pentru cunoaşterea de către copii a profesiunilor ce se exercită în localitatea în care trăiesc ; Antrenarea copiilor, pe măsura posibilităţilor lor fizice, la diferite activităţi de întreţinere a sălilor de clasă, materialului didactic, a curţii grădiniţei, în vederea educării prin muncă a acestora ; Contribuţia activităţilor de cunoaştere a mediului înconjurător la formarea spiritului de observare şi investigare la copiii preşcolari ; Folosirea jocului didactic pentru stimularea creaţiei la copiii preşcolari ; Stimularea imaginaţiei creatoare a copiilor prin activităţi de desen, pictură, modelaj ; Contribuţia activităţilor desfăşurate în Organizaţia Şoimii Patriei la educarea prin muncă a copiilor.

ÎNVĂŢĂMÎNT PRIMAR : Contribuţia obiectelor de studiu la educarea copiilor în spiritul dragostei şi respectului pentru muncă şi oamenii muncii ; Formarea deprinderilor de a învăţa zilnic, sistematic şi organizat, cerinţă a educării prin şi pentru muncă a elevilor ; Experienţe didactice pozitive care au condus la obţinerea unor performanţe superioare în activitatea de educare prin şi pentru muncă a elevilor ; Valorificarea conţinutului activităţilor practice desfăşurate în lecţiile de cunoştinţe despre natură şi geografie în vederea educării prin muncă şi pentru muncă a elevilor ; Contribuţia orelor de lucru manual la formarea deprinderilor elementare de muncă la elevi ; Antrenarea elevilor la efectuarea unor activităţi social-utile concrete în vederea formării dragostei şi deprinderilor de muncă ; Formarea la elevi a unor abilităţi pentru prelucrarea simplă a materialelor, cultivarea plantelor şi creşterea animalelor mici ca premise ale formării lor pentru muncă şi viaţă ; Modalităţi de stimulare a dorinţei de cunoaştere, a capacităţilor de investigaţie la elevi prin conţinutul obiectelor de învăţămînt ; Rezultate ale aplicării cercetării pedagogice, desfăşurate în comisiile metodice, privind educarea prin şi pentru muncă a elevilor, formarea la aceştia a deprinderilor practice ; Colaborarea cu organizaţia de pionieri în vederea educării prin şi pentru muncă a elevilor.

ÎNVĂŢĂMÎNT GIMNAZIAL : Contribuţia limbii şi literaturii române, matematicii, fizicii, chimiei şi biologiei, a celorlalte discipline, la dezvoltarea interesului şi pasiunii elevilor pentru studiu, pentru muncă, căi şi mijloace de realizare (cercetările pot fi făcute pe discipline de învăţămînt sau interdisciplinar); Promovarea unor tehnologii didactice moderne, axate pe integrarea experimentului în lecţiile de fizică, chimie, biologie, care să sporească valoarea educativă a cunoştinţelor, să conducă la formarea unor deprinderi practice de muncă, la creşterea nivelului de pregătire al elevilor ; Preocupări deosebite privind activitatea cercurilor ştiinţifice în scopul dezvoltării la elevi a capacităţilor creatoare, înzestrarea lor cu tehnici, metode şi procedee de cercetare ştiinţifică, de aplicare, în mod creator, a cunoştinţelor acumulate ; activitatea cercurilor tehnico-aplicative ca forme de dezvoltare a deprinderilor de muncă şi creativităţii ; Realizarea unei strînse legături între activităţile de instruire la fizică, chimie, biologie şi pregătire tehnico-practică în vederea cultivării la elevi a unei atitudini responsabile faţă de muncă ; Iniţiative valoroase privind introducerea tehnicii de calcul în învăţarea fizicii, chimiei şi biologiei, în scopul ridicării procesului instructiv-educativ pe o treaptă calitativ superioară ; Modalităţi de sporire a funcţionalităţii laboratoarelor de fizică, chimie şi biologie pentru asigurarea unui climat de muncă cît mai adecvat desfăşurării, în condiţii optime, a activităţilor de instruire, formării deprinderilor practice de investigare ştiin-

(Continuare în pag. a 5-a)

„Săptămîna economiei"

Se află în plină desfăşurare, în această perioadă, diferite acţiuni instructiv-educative organizate, în întreaga ţară, cu prilejul celei de-a XXXI-a ediţii a „Săptămînii economiei", manifestare devenită tradiţională, dedicată de Casa de Economii şi Consemnaţiuni prietenilor economiei de toate vîrstele.

În cadrul activităţilor complexe ale Casei de Economii şi Consemnaţiuni un loc principal îl ocupă educarea tinerei generaţii în spiritul economiei şi cumpătării. Pe lîngă acţiunile instructiv-educative care se organizează permanent de Casa de Economii şi Consemnaţiuni, în colaborare cu Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, C.C. al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, s-au introdus pentru elevi trei instrumente de economisire, specifice preocupărilor şi vîrstei lor. Pentru a-i obişnui pe aceştia, încă din primii ani de şcoală, cu economisirea sistematică, organizată, s-au înfiinţat, pe baza unei frumoase tradiţii a şcolii româneşti, casele de economii şcolare. Miniunităţi C.E.C., existente în şcoli, licee şi şcoli profesionale, casele de economii şcolare s-au extins, în numeroase unităţi de învăţămînt, ajungînd în prezent la un număr de 225. În cadrul acestora s-au emis peste 59.000 livrete de economii pentru elevi, cu un sold al depunerilor de peste 1.792.000 de lei.

Numeroase acţiuni au fost organizate şi în timpul vacanţelor şcolare, în taberele şi satele de vacanţă, printre care, de o largă audienţă din partea micilor prieteni ai economiei, s-au bucurat concursurile cu tematică C.E.C., lecturile atractive, diferitele simpozioane, ca şi vizitele făcute cu elevii la unităţile C.E.C. din apropierea şcolilor.

Cu prilejul „Săptămînii economiei" — 25—31 octombrie — şi a „Zilei elevului econom" — 26 octombrie, asemenea acţiuni se extind aproape la nivelul fiecărei şcoli şi case a pionierilor şi şoimilor patriei.

Sub deviza „Nici o sumă nu este prea mică pentru a fi economisită de către elevi" se vor organiza, şi în perioada următoare, multiple acţiuni în rîndul elevilor, în scopul de a-i forma şi deprinde pe aceştia, chiar din primii ani de şcoală, cu spiritul de economie, atribut al omului înţelept, util societăţii în care trăieşte.

MARIA CHIRIŢĂ
directorul Direcţiei operaţii bancare din Centrala Casei de Economii şi Consemnaţiuni

Breviar

Sub titlul „Omagiu penru lumina şcolii", în zilele de 25, 26 şi 27 septembrie a.c., slujitorii învăţămîntului şi elevii de de pe meleaguri **botoşănene** au sărbătorit, printr-un amplu ciclu de manifestări politico-educative, împlinirea **a 100 de ani de existenţă a Liceului „Mihai Eminescu"** din municipiul **Botoşani.** Redăm, în continuare, cîteva dintre acţiunile ce au avut loc cu acest prilej : sesiunea de referate şi comunicări ştiinţifice ale elevilor şi profesorilor liceului ; simpozionul pe tema „Şcoala — permanenţă a educaţiei" ; spectacolul omagial intitulat „Cinste şcolii şi slujitorilor ei", organizat în colaborare cu Teatrul de Stat „Mihai Eminescu" şi Filarmonica din localitate ; un concurs de poezie eminesciană ; vernisajul unei expoziţii jubiliare, cuprinzînd aspecte din existenţa contemporană a liceului, precum şi diverse lucrări ale foştilor şi actualilor elevi şi cadre didactice ; o întîlnire a elevilor cu un grup de scriitori ş.a. La acest important jubileu, revista „Tribuna şcolii" transmite elevilor şi colectivului de cadre didactice de la **Liceul „Mihai Eminescu" din Botoşani** cele mai calde felicitări, împreună cu urarea de noi şi importante succese ● **La Liceul Industrial din Zimnicea** precum şi la **Şcoala din comuna Năsturelu, judeţul Teleorman** — ne scrie **prof. Marin Gh. Cazacu** — există de mai mulţi ani două importante colecţii etnografice create prin strădania cadrelor didactice şi elevilor acestor şcoli. Colecţiile conţin valoroase obiecte de vestimentaţie cu specific local, precum şi obiecte de uz casnic şi de tehnică populară. Ele reprezintă un valoros material didactic şi au un pronunţat caracter educativ ● Tot din judeţul **Teleorman** primim ştirea că la **Şcoala dn Cernetu, comuna Mirzăneşti,** funcţionează cu frumoase rezultate un cerc al elevilor, de traforaj, condus de inimosul **profesor Florian Toma.** În alegerea modelelor, membrii cercului se inspiră din unele planşe tipărite, din motivele populare locale, dar mai ales din ...propria lor imaginaţie. Veioze, etajere, vaze de flori, coşuleţe, iată obiectele utile create de mîinile iscusite ale elevilor din **Cernetu.** În vara acestui an, la şcoală a fost deschisă o expoziţie cu astfel de lucrări, cu prilejul unui schimb de experienţă ce a avut loc în localitate la nivel de CUASC ; expoziţia s-a bucurat de un binemeritat succes ● „Lauri '87" este titlul unui frumos „caiet documentar" editat de **Inspectoratul Şcolar Judeţean Covasna.** „Caietul" publică numele (şi fotografiile) elevilor covăsneni care s-au distins în acest an la concursul pe discipline de învăţămînt (39 de premii şi menţiuni) şi la concursul pe meserii (21 de premii). Evident, nu sînt uitate nici cadrele didactice care au contribuit la obţinerea acestor rezultate, publicîndu-li-se, de asemenea, numele şi fotografia ● Consemnăm un important simpozion : „Geografia Moldovei — potenţial natural, uman şi valorificarea lui superioară", desfăşurat la Vaslui în zilele de 3—4 octombrie, sub egida Comitetului Judeţean pentru Cultură şi Educaţie, a Inspectoratului Şcolar Judeţean Vaslui şi a Societăţii de Ştiinţe Geografice, Filiala Bîrlad ● Statornicul colaborator al revistei „Tribuna şcolii", **profesorul şi scriitorul Gheorghe Andrei** din **Buzău** a împlinit recent frumoasa vîrstă de 50 de ani, fiind sărbătorit în cadrul **Cenaclului „Al. Sahia"** al cadrelor didactice buzoiene. Îi transmitem urări de viaţă lungă ● În cadrul acţiunii „Să cunoaştem locul de muncă al părinţilor", pionierii **clasei a V-a B de la Şcoala nr. 8 din Cimpina** au efectuat o instructivă vizită la **Şcoala de Miliţie** din localitate, unde funcţionează ca profesor **căpitanul Anghel Nicolae,** preşedintele Comitetului de părinţi ● La **Şcoala Nr. 37 din Iaşi** — ne scriu **profesorii Ioan Cucuteanu** şi **Ana Cucuteanu** — se depun mari strădanii pentru colectarea maculaturii, a ambalajelor de sticlă, precum şi a fierului vechi. Astfel, în fiecare clasă se află recipiente în care se string şi cele mai mici petice de hîrtie ; iar pentru colectarea fierului vechi, se organizează adevărate „expediţii" prin cartierul nou, abia înălţat, de unde elevii se reîntorc cu cantităţi apreciabile de deşeuri metalice ● „Exerciţii de gramatică şi vorbire" se intitulează volumul semnat de **Ecaterina Fodor şi Andrei Ivanov,** apărut recent la Editura Albatros, colecţia Liceum ● **Liceul Industrial Nr. 32 din Capitală** a găzduit recent manifestarea cultural-artistică : „Istoria, izvor de inspiraţie în pictura lui Theodor Aman". Manifestarea, organizată în colaborare cu **Muzeul de Istorie şi Artă al Municipiului Bucureşti,** a fost prilejuită de începerea activităţii **Cercului de istorie „Vasile Pârvan"** al acestui liceu.

D. CICHIRA

Dialog colegial

Prof. C. Răducan , Şcoala din Şăulia, judeţul Mureş : Cităm din articolul trimis de dumneavoastră, „Despre implicaţiile notei şcolare" : „Deşi există normative de notare, bareme precise şi o gamă cuprinzătoare de note (de la 1 pînă la 10), în practica verificării elevilor se lasă, încă, un larg spaţiu de manifestare a subiectivismului învăţătorului şi profesorului. De exemplu, un răspuns oral notat cu 10 la limba română, istorie sau geografie, poate fi apreciat cu nota 7 într-o lucrare scrisă, deoarece în vorbire nu se sesizează anumite greşeli : de grafie, de ortografie, de punctuaţie etc. Alteori, chiar în cazul unei examinări prin mijlocirea lucrării scrise, notele date elevilor diferă, de la profesor la profesor, deşi greşelile efectuate sînt aceleaşi. Există şi cadre didactice care se lasă seduse de cantitatea informaţiei pe care o reproduc elevii, sau de exprimarea „aleasă", pierzînd din vedere faptul că aceştia n-au dovedit originalitate în interpretare şi în exprimare, n-au realizat transferuri de noţiuni şi cunoştinţe, ci s-au mulţumit să memoreze prelegerea profesorului sau lecţia din carte..." În consecinţă „se impune elaborarea unor probe de verificare riguroase, care să permită măsurarea atît a cunoştinţelor teoretice însuşite de elevi, cît şi a deprinderilor şi priceperilor acestora." Este adevărat ce afirmaţi. Ne-ar fi plăcut, însă, să completaţi aceste rînduri cu cîteva probe de evaluare concepute de dumneavoastră sau de alţi colegi profesori, argumentînd concret, în acest fel, partea teoretică a articolului.

Prof. Nicu Grozea, Şcoala din Răstoaca-Milcovul, judeţul Vrancea : Într-adevăr, cultivarea limbii române în şcoală rămîne în permanenţă „o problemă de stringentă actualitate" cum subliniaţi şi dumneavoastră. Vă propuneţi, ca, în cadrul acestei generoase teme, să ne scrieţi despre „Formarea deprinderilor ortografice". Începeţi prin a enumera toate formele greşite care persistă în vorbirea sau în scrierea elevilor dumneavoastră ca şi deprinderile de citit, povestit, scris pe care el nu le-au dobîndit încă. Apoi, precizaţi că „pornind de la aceste realităţi, mi-am propus să-mi organizez activitatea în aşa fel, încît, mai întîi, toţi elevii să aibă acelaşi ritm la dictare, să citească cursiv şi să le consolidez deprinderile de ortografie". Dar, din păcate, nu insistaţi tocmai asupra modului în care aţi procedat. Ne-ar fi interesat să aflăm ce cuprinde fişa ortografică alcătuită de dumneavoastră ; în ce constă momentul ortografic introdus (cînd, cum ?), sau „munca ştiinţifică, bine organizată prin care se urmăreşte permanent progresul şcolar al elevului". Reţinem ideea carneţelului de ortografie, solicitat clasei a V-a din primele săptămîni de şcoală, precum şi faptul că aţi întocmit o listă cu greşeli de scriere ale elevilor pe care aţi dat-o şi celorlalţi profesori pentru „a crea un front unic" în corectarea şi prevenirea repetării acestora.

Prof. V. Silişteanu, Liceul de Matematică-Fizică „Vasile Alecsandri" din Galaţi : „Accesorii ale predării literaturii române în şcoală" se intitulează articolul pe care ni l-aţi trimis şi care constă într-o caldă pledoarie pentru dragoste şi pasiune în profesia de educator. Bineînţeles că aspectele la care vă referiţi nu sînt simple „accesorii" şi nici „amănunte fără importanţă" — cum le numiţi dumneavoastră — munca profesorului de limba şi literatura română. Dimpotrivă, avînd în vedere principiile care stau la baza învăţămîntului formativ, unele dintre ele trebuie să fie permanent în atenţia tuturor cadrelor didactice. De pildă, modul de verificare a cunoştinţelor elevilor, despre care ne scrieţi următoarele : „Elevul îţi poate demonstra la oră că ştie lecţia aşa cum şi cît ai predat-o sau cum şi cît se află în manual. Dacă te grăbeşti şi te mulţumeşti cu atît şi nu eşti curios să pătrunzi în miezul lucrurilor cunoscute de elevi, ca să-ţi poţi forma convingerea că adevărurile pe care le-a enunţat au acoperirea cunoaşterii textului literar şi că demonstraţia nu e numai învăţare pe de rost... atunci activitatea suferă de formalism, rutină şi ineficienţă".

Meritorie este străduinţa dumneavoastră de a-i convinge şi ajuta pe elevi — prin acţiunile organizate în colaborare cu librăriile — să-şi îmbogăţească bibliotecile personale cu operele clasicilor noştri. De asemenea, ne-a impresionat plăcut felul în care, an de an, îi determinaţi pe elevi să-l citească, să-l înţeleagă şi să-l îndrăgească pe Eminescu. Dar, credem că este exagerat să se condiţioneze notarea elevilor de învăţarea pe dinafară a 120-[illegible] de versuri din poeziile eminesciene preferate de ei. De fapt procedeul contrazice opinia pe care am menţionat-o mai sus, cu privire la verificarea cunoştinţelor.

VALERIA BACIU

COLOCVH PEDAGOGICE

Cu o iniţiativă demnă de luat în seamă — şi de preluat — a reînceput, în acest an şcolar, activitatea cercului pedagogic al profesorilor de limba română din sectorul II al Capitalei. Este vorba despre studierea, dezbaterea şi aplicarea în practică a unui model de instruire, bazat pe principiile didacticii moderne, ale învăţării eficiente. Cu alte cuvinte, despre organizarea, proiectarea şi desfăşurarea lecţiilor de predare-învăţare-evaluare la limba şi literatura română.

Primele trei colocvii pedagogice ale cercului, desfăşurate în zilele metodice din 9, 16 şi 23 octombrie a.c., au fost rezervate pentru cunoaşterea noii modalităţi de activitate didactică şi realizarea unor proiecte de lecţii. În acest scop, prof. dr. Ion Negreţ, inspector de specialitate, la Inspectoratul Şcolar al Municipiului Bucureşti, a prezentat, detaliat şi convingător, cu argumente ştiinţifice şi oferite de experienţa acumulată pînă în prezent, modelul de instruire propus spre aplicare.

Precizăm că această izbutită acţiune de perfecţionare, sprijinită direct de către Inspectoratul Şcolar — la întîlnirile menţionate mai sus au participat, nu numai în calitate de invitaţi, ci şi de îndrumători competenţi, alături de prof. dr. Ion Negreţ, inspectorii şcolari de specialitate, prof. Georgeta Vasile şi prof. Ecaterina Popescu — este găzduită de Şcoala Nr. 85 din Capitală. În această unitate de învăţămînt, al cărei director, prof. Ion Tănase, este şi responsabilul cercului pedagogic amintit, în anul şcolar trecut, s-a experimentat modelul de instruire eficientă la cîteva clase ale ciclului primar şi gimnazial, la limba română, matematică şi biologie.

V. BACIU

Revista „ALBINA" la 90 de ani

Acum 90 de ani apărea primul număr al publicaţiei ALBINA care-şi propunea ca, în paginile ei „cititorul, mai ales ţăran, să găsească, într-o limbă înţeleasă de el, tot ce poate contribui la cultivarea minţii şi inimii lui". Iniţiativa acestui act cultural aparţine marelui om de ştiinţă Spiru Haret, care a sprijinit cu consecvenţă ideea de a fi publicate, în această revistă enciclopedică populară, articole semnate de personalităţi ale ştiinţei, învăţămîntului, artei şi culturii româneşti. Astfel, printre colaboratorii de renume ai „Albinei" se numără : Titu Maiorescu, A. D. Xenopol, Gr. Tocilescu, C. Rădulescu-Motru, Barbu Ştefănescu Delavrancea, George Coşbuc, Mihail Sadoveanu, Dimitrie Anghel, Şt. O. Iosif, Ion Agârbiceanu şi alţii.

Din anul 1945 publicaţia a reflectat, număr de număr, transformările care s-au produs în structura social-economică şi politică a ţării şi, în special, a satului românesc, viaţa nouă, materială şi spirituală, a ţăranului român. Începînd cu 1974 revista pentru sate, editată de Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, promovează „cu stăruinţă, valorile noi ale culturii socialiste, pe cele afirmate în cadrul amplei manifestări a Festivalului Naţional „Cîntarea României".

Dorim acestei prestigioase reprezentante a presei româneşti, care, la 5 octombrie a.c., a împlinit nouă decenii de neîntreruptă apariţie şi activitate, şi celor care o slujesc cu dăruire şi competenţă, noi succese în frumoasa şi importanta misiune de a descoperi şi populariza bogata zestre de cultură şi civilizaţie a satului românesc în continuă dezvoltare.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINŢEI NAŢIONALE A PARTIDULUI

Nu pregetaţi pentru a vă însuşi cele mai noi cuceriri ale ştiinţei, ale cunoaşterii umane din toate domeniile de activitate. Numai aşa veţi putea deveni oameni cu o înaltă conştiinţă revoluţionară şi cu o înaltă capacitate de activitate în toate domeniile.

NICOLAE CEAUŞESCU

Temeinice cunoştinţe profesionale, tehnice şi ştiinţifice

(Urmare din pag. 1)

— elevii noştri învaţă şi prelucrările prin electroeroziune, una dintre cele mai moderne metode. Unul dintre inginerii noştri predă sudura sub strat de flux şi se ocupă de sudarea în bioxid de carbon, la o instalaţie care există în atelierul şcoală al Întreprinderii de Vagoane. Există de asemenea în preocuparea noastră studierea sudurii cu jet de plasmă.

Deşi profesor de fizică, prof. Alexandru Năbădan, directorul Liceului Industrial Nr. 2 din Arad (liceu cu profil de construcţii de maşini) a început prin a susţine însemnătatea limbajului matematic în instruirea ştiinţifică generală a elevilor. „Am să dau un singur exemplu pe care îl consider edificator. În domeniul electronicii, elevii au avut de proiectat şi au realizat pentru lucrările de bacalaureat osciloscoape catodice, aparatură care nu poate fi realizată fără riguroase calcule matematice prealabile.

Liceul Industrial Nr. 11 din Arad pregăteşte cadre pentru industria petrolieră. La prof. Leonora Secui, director adjunct al liceului, am aflat date privind atenţia deosebită care se acordă instruirii practice a elevilor pentru viitoarea meserie de petrolist la Schela de Foraj Zădăreni, la Schela de Producţie Petrolieră din Pecica, la Baza de Aprovizionare şi Transport, la Antrepriza de Construcţii-Montaj Petrol din cadrul Trustului de Foraj-Extracţie Arad. În aceste unităţi industriale, elevii învaţă o largă gamă de meserii : sondor foraj extracţie, electromecanică, mecanică maşini şi utilaje foraj-extracţie, operator în lucrări geologice, operator în extracţia ţiţeiului şi laboranţi fluide de foraj. Absolvenţii liceului sînt în marea lor majoritate muncitori la unităţile petroliere de la Zădăreni şi Pecica.

Cum au fost pregătiţi aceşti tineri ? Realizările lor din şcoală o ilustrează pe deplin. Între altele, un dispozitiv de măsurări pe baza fenomenului de inducţie electromagnetică, dispozitiv sensibil cu care se poate vizualiza prezenţa cîmpului magnetic în interiorul bobinelor. Confruntat cu un galvanometru cu spot luminos, mai sofisticat, de la Universitatea din Timişoara, acest dispozitiv şi-a dovedit din plin valoarea şi eficienţa.

Liceul Industrial Nr. 5 din Arad este unul dintre cele care se poate mîndri că îşi aduce o contribuţie notabilă la comerţul nostru de export. Patronat de Combinatul de Prelucrare a Lemnului din Arad şi Întreprinderea pentru Articole Metalice Mobilă şi Binale Arad, el pregăteşte elevii — aşa cum ne spune ing. Ioan Mareş — pentru a produce acea mobilă a cărei valoare este cunoscută şi recunoscută în ţară şi peste hotare.

Prof. Alexandru Rusa, directorul Liceului Industrial din Chişineu-Criş : „Deşi profesor de limba şi literatura română îmi îngădui, dat fiind profilul industrial al liceului nostru, să încep prin a afirma calităţile privind pregătirea tehnică pe care o conferă acesta — pregătire probată şi de aparatura din dotarea laboratoarelor noastre, realizată de elevi sub conducerea profesorilor, cum sînt de exemplu : aparatul pentru descărcări în gaze şi dispozitivele electronice pentru verificare programată. În cabinetul de biologie elevii au posibilitatea să execute complexe lucrări de disecţie pe animale mici. Şi ca să revin la disciplina pe care o predau, limba şi literatura română, consider că nu se poate concepe formarea omului nou fără o cît mai bună însuşire a acestei discipline."

Ce altă carte de vizită mai concludentă pentru seriozitatea cu care sînt pregătiţi elevii în Liceul de Matematică-Fizică „Ion Slavici" din Arad decît aceasta pe care profesorul Oraţiu Hoară, directorul liceului, ne-o prezintă cu justificată mîndrie. Peste 50—60% din absolvenţii liceului nostru reuşesc la examenele de admitere în învăţămîntul superior. Liceu cu o îndreptăţită notorietate, cu o bună bază materială, cu cadre didactice de înaltă profesionalitate, (cu excepţia unui singur profesor care are definitivatul toţi ceilalţi au gradele didactice II şi I), numeroase premii şi menţiuni la competiţiile ştiinţifice naţionale şi internaţionale ale elevilor. O preocupare de ultimă oră pe care o socotim semnificativă şi relevantă : introducerea calculatorului în predarea matematicii, fizicii, chimiei şi biologiei. Profesorii, împreună cu un grup de elevi pasionaţi, au trecut deja la elaborarea programelor pentru aceste discipline. În dotarea liceului se află deja 3 calculatoare.

Nu putem încheia aceste rînduri fără a aminti preocupările de cercetare ştiinţifică ale profesorilor de biologie de la Liceul Industrial Nr. 12, care se răsfring în mod benefic — aşa cum ne-a arătat prof. Dora Cotuno — asupra lucrărilor de laborator efectuate cu elevii în domeniul citologiei, al histologiei plantelor, al botanicii sistematice, al biologiei animale etc.

Dar, aşa cum ne spuneau profesorul de limba şi literatura română Iulian Negrilă şi profesorul de matematică Pavel Terpe, inspector la Inspectoratul Şcolar Judeţean — prezent la toate mărturiile relatate mai sus, acestea nu sînt decît cîteva aspecte ale preocupărilor generale ale cadrelor didactice din judeţul Arad pentru înarmarea elevilor cu temeinice cunoştinţe profesionale, tehnice şi ştiinţifice din toate domeniile.

Cu răspundere comunistă şi mîndrie patriotică

(Urmare din pag. 1)

ceva anume, care le particularizează, le sporeşte prestigiul, contribuţia şi calitatea muncii de educare a elevilor. Despre acel ceva, ce se evidenţiază cu deosebire în munca acestor şcoli, vom consemna, pe scurt.

...Şcoala Nr. 11 din Buzău.

O succintă prezentare făcută de directorul adjunct **Constantin Stoicescu** : Şcoala are un număr de 3004 elevi şi 90 cadre didactice (o adevărată instituţie). Aproape jumătate din numărul elevilor prezenţi la concursurile pe discipline de învăţămînt s-a soldat, anul şcolar trecut, cu 89 premii şi menţiuni ; peste 80% din elevi sînt antrenaţi într-o bogată şi variată activitate cultural artistică şi sportivă, concretizată în numeroase formaţii şi tot atîtea premii. O menţiune : în această perioadă cercul plastic, toate formaţiile artistice îşi dedică activitatea întîmpinării marilor evenimente : Conferinţa Naţională a partidului, 40 de ani de la crearea Republicii.

Cum prezenţa la o activitate cultural artistică sau sportivă este condiţionată de rezultate bune şi foarte bune la învăţătură şi disciplină, în şcoală s-a declanşat o adevărată competiţie între clase şi elevi pentru a ajunge şi în acest domeniu pe locuri fruntaşe. Rezultatul : anul şcolar trecut, şcoala a obţinut primul loc în întrecerea socialistă iar după primele rezultate înregistrate se pare că nu-l vor pierde.

...Cîteva cuvinte ale profesorului **Gheorghe Tutulan**, directorul Şcolii Nr. 15, om de o deosebită sobrietate şi ţinută profesională, sintetizează două elemente care stau la baza rezultatelor şcolii : o activitate educativă de înalt conţinut şi valoarea umană, temeinica pregătire profesională, politico-ideologică a colectivului didactic. Riguozitatea cu care este concepută activitatea educativă, am constatat-o şi din conţinutul unor tematici, alcătuite pe perioade, structuri şi nivele. Avînd, de pildă, ca obiectiv general de studiu pe o perioadă de doi ani tema : „Educaţia politico-ideologică, patriotică revoluţionară şi materialist-ştiinţifică a elevilor" aceasta a fost defalcată în subteme. Pentru acest an şcolar, întreaga activitate educativă se subsumează temei : „Creşterea eficienţei tuturor factorilor eudcaţionali în direcţia formării convingerilor moral-cetăţeneşti. Referate, comunicări, dezbateri, ce se vor susţine în cadrul consiliilor profesorale, al comisiilor metodice sau în colectivele de catedră, cumulează o experienţă practică valoroasă, tradusă printr-o mare varietate de acţiuni educative care, toate, concură la crearea unui climat optim de pregătire, de ordine şi disciplină. (Şcoala deţine cele mai multe premii pe judeţ la concursurile pe discipline, multe clase a IX-a ale liceelor oraşului sînt formate din elevii şcolii).

Iată cîteva acţiuni educative pe care le-am remarcat ca deosebite. Organizarea unei activităţi dirijate — încadrată într-un sistem — de formare a deprinderilor de comportare civilizată. În acest scop, s-au iniţiat comisia de ordine şi disciplină, careurile disciplinare, emisiuni speciale la staţia de radioficare, dezbateri de caz la diferite nivele şi altele.

Toate aceste activităţi şi multe altele, pe care nu le-am putut consemna, sînt rodul muncii pline de pasiune şi răspundere comunistă a colectivului didactic pe care-l caracterizează calităţile despre care vorbea directorul şcolii.

...Ceea ce se detaşează, la o primă vedere la Liceul Economic este modul în care s-a conceput şi realizat propaganda vizuală, astfel încît ea să constituie, prin fiecare element, un mijloc de educare multilaterală a elevilor. Cîteva criterii pe care se bazează, ne-au fost, pe scurt, prezentate de **Vasile Dinu**, directorul adjunct, care, de fapt, este, cum sublinia **Cornelia Staicu**, directoarea liceului, „sufletul a tot ceea ce se vede în clase, laboratoare şi pe culoare". În primul rînd, spunea el, realizarea unei propagande vizuale active, mobile, care să plece de la general la particular (profilul liceului) : apoi, asigurarea aspectului estetic, atractivităţii şi a unei funcţionalităţi maxime ; antrenarea şi implicarea elevilor în realizarea sa (fiecare elev este participant creator şi realizator al propagandei vizuale) ; realizarea, prin propaganda vizuală, a unui dialog, a unei modalităţi de lucru între cadrele didactice şi elevi, pe colective, uneori chiar individual ; crearea unei atmosfere de emulaţie, de stimulare a spiritului de creaţie şi cercetare, de interes faţă de activitatea politică internă şi internaţională, de cea ştiinţifică, şi culturală, de tot ceea ce, în fapt, contribuie la formarea profilului lor moral şi spiritual. Aceste cîteva criterii sînt regăsite, toate, într-o mare varietate şi multitudine de forme deosebit de sugestive, de pline de conţinut, de atractive.

...Împrejmuită de livezi încărcate cu mere, spălate de multaşteptata şi binefăcătoarea ploaie ce căzuse de cu noapte, Şcoala din comuna Pîrscov atrage întîi prin mărime, prin întinsele terenuri sportive, spaţii de joacă, prin curăţenie. Prin ce se remarcă această şcoală ? Prompt, cu siguranţa omului care de opt ani conduce această unitate de învăţămînt fruntaşă pe judeţ, **Cornelia Boerescu**, directoarea şcolii, răspunde : „Prin marea dragoste de pămîntul natal şi de muncă a cadrelor didactice şi elevilor". Cei mai mulţi locuitori ai săi au învăţat pe băncile ei dragostea pentru limba noastră, mîndria pentru valorile morale şi spirituale ale poporului nostru tot din şcoală le-a fost sădită, de către slujitorii săi, toţi, fii ai acestei aşezări. O bună activitate educativă, la care se adaugă o eficientă activitate de orientare şcolară şi profesională a făcut ca mulţi din elevii şcolii să lucreze astăzi fie în sectorul agro-zootehnic, fie în unităţile industriale construite aici în ultimele două decenii.

Foştii elevi sînt consideraţi şi astăzi tot „elevi", pentru că majoritatea activează la căminul cultural în diferite cercuri culturale, ştiinţifice, artistice, conduse de profesorii şcolii.

Sînt toate, aceste rînduri, crîmpeie ale unei bogate experienţe, ale unei febrile, entuziaste şi pline de dăruire munci ce se desfăşoară în cele patru unităţi de învăţămînt buzoiene în acest început de trimestru, premergător unor mari evenimente ale partidului şi poporului nostru, pe care întreaga şcoală românească le cinsteşte cu înaltă răspundere comunistă şi mîndrie patriotică.

O cît mai ridicată competenţă profesională

„Pentru succesul misiunii noastre — ne-a spus prof. Gheorghe Gafencu, inspector şcolar general al judeţului Suceava — beneficiem de o permanentă îndrumare din partea Comitetului Judeţean de Partid, de o bază didactico-materială corespunzătoare. Cadrele didactice sucevene îşi vor întemeia toate demersurile didactice şi pedagogice pe o mai profundă cunoaştere a fiecărui elev, acordînd toată atenţia: dezvoltării conştiinţei socialiste, proiectării ştiinţifice a lecţiei şi a fiecărei activităţi didactice, promovării predării interdisciplinare, cu accent pe domeniile de vîrf ale ştiinţei şi tehnicii mondiale, muncii diferenţiate cu elevii, pe grupe de nivel, atît pentru prevenirea şi combaterea mediocrităţii, cît şi în vederea unei lor pregătiri pentru concursurile pe discipline de învăţămînt şi pe meserii.

Indicaţiile şi orientările formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, de tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu, au stat la baza conceperii şi planificării întregii munci educative din unităţile şcolare ale judeţului nostru. Planurile de muncă ale inspectoratului şcolar, ale grădiniţelor, şcolilor şi liceelor, programul unitar al acţiunilor politico-ideologice, cultural-artistice şi sportiv-turistice, precum şi programul pentru intensificarea activităţii de educare materialist-ştiinţifică, umanist-revoluţionară şi moral-cetăţenească a preşcolarilor şi elevilor asigură proiectarea, organizarea şi desfăşurarea acţiunilor educative, a căror finalitate şi eficienţă se vor găsi în rezultatele tot mai bune obţinute de elevii noştri la învăţătură, disciplină şi în integrarea lor socio-profesională".

În programul principalelor acţiuni de perfecţionare, pe trimestrul I al acestui an şcolar, întocmit de Inspectoratul Şcolar Judeţean şi de Comisia judeţeană pentru activitatea sindicatelor din învăţămînt, obiectivele propuse sînt materializate într-o largă gamă de acţiuni : politico-ideologice şi educative (expuneri privind concepţia partidului nostru cu privire la rolul principal al factorilor de producţie în dezvoltarea economico-socială şi sarcinile ce revin cadrelor didactice cu privire la îmbunătăţirea pregătirii politice şi profesionale a forţei de muncă, dezbaterea privind tema : „Lupta pentru libertate, independenţă, unitate naţională şi pace — trăsătură permanentă a existenţei poporului nostru" ş.a.), de modernizare a procesului de învăţămînt (pentru educatoare : schimbul de experienţă „Principii de bază în realizarea colaborării optime între grădiniţă, şcoală şi întreprinderea patronatoare" şi dezbaterea „Modalităţi de valorificare şi aplicare a obiectivelor prevăzute în noua programă instructiv-educativă" ; pentru învăţători: un schimb de experienţă interjudeţean privind integrarea absolvenţilor clasei a IV-a în ciclul gimnazial şi dezbaterea: „Utilizarea materialelor auxiliare în lecţiile de matematică şi gramatică" şi pentru profesori: lecţii demonstrative şi dezbateri despre formele şi metodele de integrare în lecţii a ideilor şi tezelor cuprinse în documentele de partid, în opera secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, despre modalităţile de valorificare a conţinutului educativ al lecţiilor, precum şi despre educator ca factor esenţial în asigurarea reuşitei şcolare ş.a.).

„Cadrele didactice din grădiniţele şi şcolile sucevene, a precizat prof. Filaret Vizeteu, inspector şcolar, participă, atît la formele centralizate de perfecţionare, cît şi la cele organizate la nivel judeţean. În unităţile şcolare sînt transmise liste bibliografice vizînd perfecţionarea, alcătuite cu sprijinul profesorilor metodişti şi al colectivelor de catedră. Consiliile de conducere analizează periodic modul în care se pregăteşte — prin studiu individual — personalul didactic înscris la perfecţionare. De asemenea, comisiile metodice şi catedrele au inclus în planurile de muncă acţiuni de sprijinire a cadrelor didactice în vederea parcurgerii ritmice a bibliografiei şi a tuturor materialelor indicate pentru perfecţionare. Există şi o repartizare a cadrelor didactice nou numite în acest an şcolar şi a celor care urmează să se prezinte la examenele de definitivat pe lîngă colegii lor cu o experienţă bogată în munca didactică".

Cum este şi firesc, în aceste însemnări, conţinînd fapte de muncă şi angajarea revoluţionară a oamenilor şcolii sucevene în ridicarea continuă a nivelului lor ideologic, politic şi profesional, sînt cuprinse şi preocupările cadrelor didactice de la Liceul Pedagogic „Emil Bodnaraş" din Suceava, adevărat centru de pregătire şi perfecţionare a educatoarelor şi învăţătorilor.

Prof. Ana Siminiceanu, directoarea acestui liceu, ne-a vorbit despre intenţia de a creşte influenţa educativă a muncii didactice, atît prin valorificarea superioară a conţinutului fiecărei lecţii şi a activităţii practice, cît şi prin schimbarea opticii pedagogice, prin ridicarea competenţei fiecărui cadru didactic. Va spori rolul comisiilor metodice şi al catedrelor de specialitate în intensificarea studiului individual. S-au stabilit bibliografii selective şi tematici, în vederea realizării modernizării tehnologiei didactice. Cadrele didactice vor participa la faza de masă a celei de a IV-a ediţii din cadrul acţiunii „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt", precum şi la organizarea cercurilor ştiinţifice, tehnico-aplicative, artistice şi sportive pentru elevi.

„Am stabilit tematica cursurilor, dezbaterilor şi a seminariilor pentru activitatea de perfecţionare a pregătirii personalului didactic, acordînd o pondere însemnată activităţii politico-educative de formare a omului nou — a menţionat prof. Ana Siminiceanu. Colectivul nostru didactic este hotărît să întîmpine cu realizări tot mai mari Conferinţa Naţională a partidului şi a 40-a aniversare a proclamării Republicii".

VIOLETA ANDREESCU

PROGRAMA ACTIVITĂŢILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIŢA DE COPII ŞI ÎN CADRUL ORGANIZAŢIEI „ŞOIMII PATRIEI"

O invitaţie la creativitate

În consideraţiile următoare vom sublinia cîteva note specifice — din categoria activităţilor de educaţie fizică — ale noii Programe pentru învăţămîntul preşcolar, ediţia 1987 şi vom enumera unele acţiuni întreprinse în cadrul judeţului nostru pentru a asigura aplicarea ei într-o direcţie creatoare. Prin structura şi conţinutul său, această categorie de activităţi promovează activismul educativ realizat prin mişcare şi acţiune. Remarcăm varietatea mişcărilor naturale şi utilitare în care este angajat preşcolarul : aplecări, îndoiri, răsuciri, rotiri, mers, alergare ; exerciţii de alergare, aruncare, prindere. Executarea acestora de către copii asigură activităţii un caracter participativ şi dezvoltarea morfologică şi funcţională a organismului preşcolarului.

Programa se înscrie în demersul promovat de pedagogia modernă privind asigurarea funcţionalităţii educative polivalente a conţinutului învăţămîntului. Exerciţiile şi jocurile prevăzute de programă prezintă resurse educative multiple privind fortificarea fizică a preşcolarului, dezvoltarea lui mentală şi socializarea.

Exerciţiile fizice executate de perechi, de microgrupuri, dansul folcloric şi jocurile prezintă resurse educative polivalente, antrenînd pe copii nu numai într-un proces de efort fizic, ci şi într-un proces de cooperare cu colegii din grupă. Cooperarea, deprinderea de a activa într-un microgrup, care implică respectarea anumitor norme şi îndeplinirea unui rol în activitate sînt modalităţi de pregătire a preşcolarului pentru viaţa socială. Remarcăm contribuţia pe care o aduc la educaţia patriotică a preşcolarilor exerciţiile de dans folcloric „Hora", „Alunelul", „Haţegana" şi altele, dansuri care au intrat în patrimoniul nostru folcloric. Exersarea lor nu este un simplu act de cunoaştere, ci unul cu o încărcătură simbolică : preţuirea de către copii şi tineri a tradiţiilor şi valorilor folclorice.

Valoarea pedagogică a programei este asigurată de ordonarea judicioasă a conţinutului, în care educatoarea poate observa sporirea treptată a sarcinilor. Respectarea acestei creşteri progresive a sarcinilor de învăţare previne dezechilibrul care s-ar instala în procesul de învăţămînt între obiectivele urmărite de adult şi potenţialul uman al copilului. Desigur, o activitate educativă armonioasă, caracterizată prin echilibrul firesc între exigenţele educatoarei şi posibilităţile de acţiune ale preşcolarului implică observarea atentă a conduitei copiilor şi cunoaşterea individualităţii lor. Personalitatea educatoarei asigură echilibrarea firească a celor două coordonate ale procesului educativ : obiective (exigenţe) şi posibilităţile copilului.

Prin problematica şi conţinutul său, actuala programă de educaţie fizică e o invitaţie la creativitate. Funcţionalitatea formativă a programei implică acţiunea creatoare a educatoarei, care o adaptează realităţilor vii ale grupei şi acţionează pentru valorificarea resurselor educative ale activităţilor organizate. Comportamentul creator al educatoarei se reflectă în corelaţia raţională, firească, pe care ea o stabileşte între conţinut, modalităţi de activitate şi obiectivele fixate. Creativitatea pedagogică a educatoarei va fi ilustrată în procesul educativ de gradul în care ea reuşeşte să angajeze pe copil în diferite acţiuni, de măsura în care acesta este subiectul propriilor activităţi educative, nu numai obiectul activităţii proiectate de ea.

Atitudinea creatoare are ca premise studiul atent al prevederilor programei, pentru a-i stăpîni direcţiile moderne şi funcţionalitatea pedagogică, precum şi cunoaşterea temeinică a vieţii grupei şi a fiecărui copil în parte.

Programa recomandă activităţi diferenţiate cu microgrupuri. Constituirea lor şi stabilirea conţinutului activităţilor sînt acte educative ce solicită inventivitatea pedagogică.

Aplicarea prevederilor programei solicită întărirea capacităţii educative a grădiniţei. Acest obiectiv se realizează prin acţiuni care vizează dezvoltarea bazei sportive a instituţiilor preşcolare şi întărirea competenţei pedagogice a educatoarelor.

Cu ajutorul întreprinderilor patronatoare şi al consiliilor populare sau al părinţilor s-a realizat dotarea grădiniţelor cu material necesar efectuării activităţii de educaţie fizică sau a jocurilor. O gamă variată de mijloace confecţionate în grădiniţă au mărit posibilităţile de desfăşurare a activităţilor de educaţie fizică într-o viziune modernă, antrenantă, încît fiecare copil să fie angajat în variate activităţi. Educatoarele de la grădiniţe din Arad, Nădlac, Chişineu-Criş, Ineu, Lipova s-au remarcat prin eforturile depuse pentru îmbunătăţirea bazei sportive a grădiniţelor în care activează.

Pregătirea educatoarelor pentru aplicarea actualei programe a dobîndit forme organizate cu prilejul consfătuirilor cadrelor didactice, cînd a fost subliniat caracterul ei normativ, viziunea interdisciplinară care stă la baza ci şi nota de modernitate care o caracterizează.

Procesul de perfecţionare a educatoarelor în această direcţie va continua în cadrul grădiniţelor.

MARIA MIHUŢ
Inspector la Inspectoratul şcolar al judeţului Arad
educatoare LUCIA SĂBĂU
directoarea Grădiniţei „Sere" Arad

Desfăşurarea în condiţii optime a activităţilor de educaţie fizică

Actuala programă a grădiniţelor, în secţiunea consacrată educaţiei fizice, este structurată în patru capitole care, prin conţinutul şi mijloacele de realizare prevăzute, asigură înţelegerea mai clară a tehnologiei acţionării.

Capitolul I cuprinde exerciţii şi jocuri pentru perceperea componentelor spaţio-temporale şi învăţarea posibilităţilor de mişcare a segmentelor corpului. Pentru realizarea conţinutului acestui capitol sînt stabilite atît mijloacele de realizare, cît şi tematica orientativă specifică vîrstei preşcolare. Educatoarele vor stabili obiective operaţionale vizînd formarea deprinderilor şi calităţilor motrice, cît şi obiectivele privind perceperea componentelor spaţio-temporale, de exemplu să execute opriri şi porniri din mers la semnal. Exerciţiile şi jocurile pentru perceperea componentelor spaţio-temporale sînt programate în activităţi în veriga a : organizarea colectivului de copii şi în veriga b : pregătirea organismului pentru efort şi influenţarea selectivă a aparatului locomotor, dar aceste procedee se regăsesc şi în celelalte verigi ale activităţilor, obiectivele operaţionale stabilite realizîndu-se concomitent cu formarea deprinderilor motrice şi cu dezvoltarea calităţilor motrice.

Conţinutul capitolelor II, III şi IV privind dezvoltarea fizică armonioasă, dezvoltarea calităţilor motrice, învăţarea sau consolidarea acţiunilor motrice, este ordonat astfel încît dă posibilitatea educatoarelor să folosească exerciţiile şi jocurile menţionate, tematica orientativă dată, în mod succesiv, într-un sistem de activităţi care să asigure însuşirea corectă, de către copii, a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor motrice.

Sistemele de activităţi din planul calendaristic trebuie să fie în strînsă legătură unele cu altele. Se va acţiona pentru stabilirea corectă a temelor, ţinîndu-se cont de gradul de dificultate al acestora, de particularităţile grupei de copii şi, în acelaşi timp, de asocierea corectă a temelor. Temele activităţilor decurg din planificarea corectă a conţinutului programei de educaţie fizică. Predarea pe cicluri de activităţi se întrerupe continuu sau întrerupt. Educatoarea va ţine cont în formarea deprinderilor motrice şi de asocierea unei teme mai complexe cu altele mai simple.

Numărul activităţilor care formează un sistem este determinat de complexitatea temei respective (săritură, alergare, aruncare).

Prezentăm, mai, jos, un model orientativ de plan calendaristic elaborat pe un an, structurat pe trimestre :

Temele activităţii	Grupa mică Trimestrul I	II	III	Total	Grupa mijlocie Trimestrul I	II	III	Total	Grupa mare Trimestrul I	II	III	Total	Observaţii
Mersul şi alergarea	6	4	4	14	6	4	2	12	6	3	4	13	
Cursuri	4	4	4	12	6	2	4	12	3	3	3	9	
Aruncare-prindere	4	2	2	6	6	2	4	12	4	3	4	12	
Mersul în echilibru	4	2	—	6	2	2	2	6	—	2	—	4	
Cîţîrea	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	
Tracţiune-împingere	4	2	—	6	—	4	2	6	2	3	—	5	La 3 ani ex. de tracţiune
Căţărare-escaladare	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	
Gimnastică ritmică şi dans folcloric	6	6	6	18	6	6	4	16	8	6	4	18	
Gimnastică acrobatică													Facultativ
Înot, patinaj, schi, sănius													În funcţie de condiţiile care au condus
			16	68	26	24	16	68	28	[illegible]	15	68	

În elaborarea planului trimestrial, se va ţine seamă de concordanţa conţinutului acestuia cu cerinţele programei, de particularităţile colectivului de copii, de condiţiile climatice, de anotimp, de condiţiile materiale ale grădiniţei. Situaţia bazei materiale — dimensiunile încăperilor, ale curţilor de joc, instalaţiile, materialele sportive — trebuie să conducă, indiferent de dotările existente, la realizarea obiectivelor educaţiei fizice. Educatoarele vor alege modalităţi (exerciţii, jocuri) care pot fi realizate în condiţiile grădiniţei respective.

În elaborarea planului trimestrial, în cazul în care educatoarea lucrează cu grupa mică sau cu o grupă nouă, este necesară o perioadă de timp pentru cunoaşterea dezvoltării fizice şi motrice a copiilor, astfel că, la aceste grupe, planul se elaborează după una-două săptămîni de al începerea anului şcolar.

În grupele mijlocie şi mare, în funcţie de nivelul dezvoltării fizice şi motrice, de aptitudinile copiilor, în concordanţă cu condiţiile de climă şi mediu geografic, pot fi programate (facultativ) teme în sisteme de activităţi cu elemente specifice unor probe şi ramuri sportive (gimnastică acrobatică, schi, înot, patinaj şi sănius).

Activitatea comună cu întreaga grupă de copii asigură, pentru întregul colectiv de copii, însuşirea sistematică a elementelor de conţinut din programa de educaţie fizică, avînd la baza planului calendaristic elaborat un **sistem** de activităţi. Cu toate acestea, însuşirea temeinică se realizează şi prin practicarea celorlalte forme de organizare a educaţiei fizice în învăţămîntul preşcolar.

Gimnastica în regimul zilei de grădiniţă trebuie organizată la oră fixă, în încheierea primei părţi, cu comenzi versificate, cu folosirea onomatopeelor, însoţită de muzică, cu cîntec, comandată prin staţie — acolo unde există posibilităţi — astfel încît să contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă a copiilor. Complexul se elaborează pe durata de două-trei săptămîni.

Spre deosebire de gimnastica în regimul zilei de grădiniţă, gimnastica de invioare este organizată în grădiniţele cu program săptămînal, imediat după deşteptarea copiilor din somn ; ea are o valoare igienică deosebită, contribuind la menţinerea stării de sănătate.

Momentul de educaţie fizică este organizat în orice parte a activităţii instructiv-educative.

Noua formulare a obiectivelor şi sarcinilor educaţiei fizice răspunde mai pe deplin scopului pentru care aceasta se organizează în grădiniţă.

Educatoarele trebuie să acorde o atenţie permanentă proiectării corecte a conţinutului activităţilor de educaţie fizică prevăzute de programă.

Orarul orientativ, în afara activităţilor comune, prevede săptămînal, la toate grupele de vîrstă, organizarea diferitelor jocuri, ştafete, concursuri, plimbări, parcursuri aplicative, serbări sportive, care asigură însuşirea temeinică a conţinutului programei. Zilnic vor fi organizate activităţi la alegerea copiilor şi la alegerea educatoarei. Variantele jocurilor folosite de educatoare vor asigura participarea afectivă a copiilor la joc, vor asigura, de asemenea, un număr sporit de exerciţii şi jocuri de mişcare, care au ca obiective învăţarea şi consolidarea deprinderilor motrice şi dezvoltarea calităţilor motrice.

Colectivul de cadre didactice din fiecare unitate de învăţămînt preşcolar, cu sprijinul întreprinderii patronatoare, al părinţilor, trebuie să contribuie nemijlocit la amenajarea cît mai funcţională a spaţiului de joc, la degajarea terenurilor de sport, la folosirea eficientă a materialului sportiv, a aparaturii destinate.

Nu este lipsit de interes ca, în cele din urmă, să ne oprim asupra necesităţii realizării condiţiilor optime privind baza sportivă a grădiniţei, materializată în sală de gimnastică, miniterenuri, piste de alergare, aparatură specifică vîrstei preşcolare, material sportiv, echipament etc. Baza sportivă trebuie să fie multifuncţională, să creeze posibilitatea exersării copiilor, în condiţii de igienă şi securitate deplină, iar materialul didactic să fie îndestulător, pînă la individualizare şi de dimensiuni specifice vîrstei preşcolare.

Aplicarea de către educatoare a programei de educaţie fizică trebuie să contribuie la sporirea eficienţei actului motric, la creşterea capacităţii de aplicare a elementelor însuşite, la creşterea rezistenţei generale la efort, întărirea sănătăţii, dezvoltarea fizică armonioasă, la o mai bună socializare a copilului preşcolar avînd ca finalitate integrarea sa în activitatea şcolară.

Prof. MIOARA DUMITRESCU
inspector la Inspectoratul Şcolar al Municipiului Bucureşti

Modalităţi eficiente pentru însuşirea corectă a limbii române

Cunoaşterea şi vorbirea corectă a limbii române, de către toţi cetăţenii patriei noastre, fără deosebire de naţionalitate, constituie una dintre condiţiile care asigură o bună integrare în activitatea profesională, în viaţa socială. Tocmai de aceea, învăţămîntul nostru acordă o deosebită atenţie studiului limbii române, însuşirii sale temeinice de către toţi elevii.

În acelaşi scop, profesorii de limba română din judeţul nostru, care îşi desfăşoară activitatea la clasele cu limba de predare maghiară, şi-au intensificat eforturile în direcţia perfecţionării procesului de predare-învăţare a acestei discipline de învăţămînt, care să conducă la întărirea caracterului practic-aplicativ al cunoştinţelor asimilate de către elevi.

Pornind de la deosebirile de structură între limba română şi limba maghiară, ne-am conceput activitatea didactică în aşa fel, încît învăţarea limbii române să evite veriga intermediară a limbii materne. Metodele şi procedeele adoptate urmăresc, în primul rînd, dezvoltarea deprinderilor de exprimare orală. Pentru aceasta, în cadrul lecţiilor, acordăm o atenţie deosebită exerciţiilor care determină formarea de stereotipuri dinamice. Astfel de exerciţii, concepute pe baza unor modele structurale, au ca punct de plecare utilizarea limbii în vorbirea curentă, pornind de la realităţile obişnuite ale vieţii (şcolare, în familie, în societate). Elevii maghiari întîmpină, de exemplu, dificultăţi în utilizarea prepoziţiei. Ei săvîrşesc multe greşeli de tipul : „Am răspuns **din** istorie. Verbul este **în** timpul prezent .Nică s-a suit **pe** copac, a căzut **de pe** cireş". Aceste greşeli se explică prin faptul că, în limba română, unele raporturi sintactice se exprimă prin prepoziţii, iar, în limba maghiară, afixele şi sufixele marchează asemenea relaţii. Pentru a le corecta, am recurs la modelele lexico-gramaticale de tipul : „Dăm teză **la** — istorie, — matematică, — biologie ; Am luat notă **la** — geografie, — fizică ; Merg **la** — plimbare, — teatru ; Mă uit **la** — televizor, — tine ; etc.

O altă greşeală frecventă pe care o întîlnim în vorbirea elevilor noştri constă în folosirea incorectă a formelor neaccentuate ale pronumelor personale. La învăţarea acesteia contribuie exerciţiile după modelul : „Mie mi-a povestit totul Ţie... ; Lui... ; Nouă... ; Vouă... ; Lor... ". Un alt model, de fapt un dialog dirijat, cu replici contrare, poate conduce, de asemenea, la învăţarea utilizării corecte a formelor scurte ale pronumelui personal : „Eu aprind lumina / El o stinge ; Ea a adus caietele / Eu le-am lăsat acasă". Este important, ca, la început, modelele propuse elevilor să fie simple, variate şi să le dea posibilitatea de a găsi cît mai multe exemple similare. Cînd este cazul, putem recurge şi la jocul didactic, — folosindu-ne de glume, ghicitori sau scurte povestiri — care creează destindere şi bună dispoziţie în rîndul elevilor.

Pentru a trezi interesul elevilor noştri este bine ca, în timpul lecţiilor, să statornicim un climat de cooperare care să le înlăture timiditatea cauzată de eşec şi să le determine încrederea în capacitatea lor de a-şi însuşi bine şi foarte bine limba română.

Prof. GODRA MARGHIT
Şcoala Nr. 4 din Sfîntu Gheorghe
Judeţul Covasna

Lecţii active — lecţii atractive

Se ştie că durabil este ceea ce se învaţă cu interes şi plăcere. Ar fi bine să se ţină seama de acest principiu de-a lungul tuturor anilor de şcoală, dar mai cu seamă în ciclul primar elevii au nevoie de puternice motivaţii care să le stimulezze curiozitatea cunoaşterii, să le trezească şi să le menţină dorinţa de a învăţa. Îndemnurile sau argumentaţiile teoretice nu sînt suficiente ; la formarea acestor motivaţii contribuie în cea mai mare măsură **lecţia, dacă aceasta solicită participarea activă a tuturor elevilor, dacă strategiile didactice adoptate o fac atractivă, interesantă, plăcută.** Vă propunem cîteva procedee didactice pe care le-am aplicat în acest scop la **lecţiile de citit-scris şi matematică, la clasa I.**

Unul dintre ele — denumit **„jocul silabelor" — urmăreşte consolidarea priceperii de construire a cuvintelor din silabe, de către elevi.** Poate fi folosit în anumite momente ale activităţii didactice şi se desfăşoară sub formă de întrecere : în faţa clasei (pe tablă sau pe o planşă) se afişează 50 (mai tîrziu, progresiv, 100 şi 150 silabe) izolate; fiecare elev are ca sarcină să-şi aleagă o silabă şi să găsească toate variantele posibile (pentru el) de îmbinare a acesteia în cuvinte. Toate cuvintele astfel formate sînt trecute de elevi în vocabulare, iar la sfîrşitul activităţii independente, sînt numiţi să le citească aceia care au obţinut numărul cel mai mare de cuvinte, restul şcolarilor avînd datoria să le bifeze pe cele identice, să le adauge pe cele noi şi să-şi corecteze eventualele greşeli. Cuvintele mai puţin cunoscute sau mai dificile sînt scrise pe tablă de către un elev sau de învăţător. Jocul conduce la îmbogăţirea vocabularului activ al copiilor, toate silabele afişate oferindu-le posibilitatea să formeze în total (treptat) 650 de cuvinte de bază şi constituie, totodată, un plăcut şi instructiv exerciţiu de scriere şi citire

corectă. Pentru ca fiecare elev să-şi dea seama de progresul înregistrat, am folosit, începînd cu trimestrul al II-lea, un caiet aparte pentru dictări pe baza unor compuneri elaborate de învăţător după un grup de lecţii. Elevii au avut posibilitatea să observe cum cuvintele însuşite anterior apar şi în alte construcţii sau structuri lingvistice. În plus, textul dictărilor le foloseşte ca model pentru compuneri.

Un alt procedeu — l-am numit **„citirea-ştafetă" — contribuie la formarea deprinderilor elevilor de a citi corect, cursiv şi expresiv într-un ritm cel puţin egal cu ritmul vorbirii normale (aproximativ 80—100 cuvinte pe minut)**, adăugîndu-se metodelor cunoscute de citire (repetată, cu voce tare sau în gînd, selectivă, pe roluri, în lanţ). Se deosebeşte de citirea în lanţ prin faptul că elevii nu citesc în ordinea în care sînt aşezaţi în bancă. Astfel, după ce primul copil, ales de învăţător, parcurge două-trei rînduri, numeşte el însuşi un alt coleg, care continuă exact de la cuvîntul unde s-a întrerupt precedentul; după citire, acesta „predă ştafeta" unui al treilea elev pe care-l numeşte şi aşa mai departe. Acest mod de a citi solicită în mai mare măsură atenţia întregului colectiv al clasei.

Datorită acestor două procedee active şi altora asemănătoare, elevii reuşesc, la sfîrşitul clasei I, să descifreze singuri texte accesibile lor şi să realizeze, în scris, la un nivel superior, cerinţele programei (grupuri de litere, cuvinte şi propoziţii, ortograme).

În ceea ce priveşte **matematica**, pe lîngă obiectivele stabilite de programă, am urmărit cu perseverenţă să formez la elevi convingerea că această disciplină de învăţămînt este uşoară, frumoasă şi poate fi învăţată de către toţi copiii. În acest scop m-am străduit ca, lecţie de lecţie, să-i ajut pe copii să descopere şi latura plăcută a matematicii, generatoare de satisfacţii, pe care o oferă rezolvarea de exerciţii şi probleme prin gîndire şi efort propriu. Astfel, pe lîngă procedeele ştiute, am recurs la următoarele activităţi bazate pe joc, întrecere şi muncă independentă.

Pentru exerciţiile frontale din cadrul unor lecţii am îmbogăţit trusele existente în comerţ sub denumirea **„Jocul cifrelor"**, cu numere de două cifre cuprinse între 10 şi 20, numere formate numai din zeci pînă la 100, semnele de operaţii şi de relaţie, precum şi cu o necunoscută exprimată prin semnul întrebării sau o literă. Am organizat următorul joc: învăţătorul stabileşte, pe rînd, cîte un grup de elevi şi înmînează fiecăruia dintre ei cîte o paletă (înscrisă cu numere şi semnele operaţiilor); membrii grupului alcătuiesc un exerciţiu pe care îl propun spre rezolvare întregii clase. Jocul dezvoltă creativitatea copiilor şi spiritul de emulaţie.

Un alt procedeu stimulativ, care determină pe elevi să încerce a imagina exerciţii şi probleme tot mai complicate şi mai interesante, constă în **rezolvarea de către întreaga clasă a celor mai reuşite dintre ele.** După cum se ştie, în momentele de consolidare a noilor cunoştinţe se cere elevilor să realizeze şi să rezolve, independent, exerciţii şi probleme similare cu cele implicate de tema predată. Dintre acestea, învăţătorul le alege pe cele mai frumoase şi reprezentative, le citeşte în faţa clasei şi le propune spre rezolvare tuturor elevilor, cu acordul acestora.

Interesul şi dragostea pentru matematică se pot stimula şi prin **organizarea unor întreceri între grupe, propunîndu-se spre rezolvare exerciţii şi probleme create de elevi** din fiecare grupă. Cîştigă grupa care a compus toate exerciţiile (problemele) conform cerinţelor, le-a efectuat corect şi a terminat prima activitatea. Întrecerea se poate desfăşura şi sub forma „jocului mut" şi, în cazul acesta, grupa cîştigătoare trebuie să îndeplinească şi condiţia păstrării liniştii absolute, de fapt, a activităţii independente. În acelaşi scop, al desfăşurării unor lecţii active şi atractive, mi-am propus să realizez cu elevii clasei a II-a o gazetă de matematică, „Micul matematician", care va fi afişată, din două în două săptămîni, şi va cuprinde cele mai izbutite exerciţii şi probleme alcătuite de elevi precum şi soluţiile originale găsite de ei în rezolvare, în intervalul respectiv.

Inv. PETRE GRAJDEANU
Şcoala de Aplicaţie a Liceului Pedagogic „Vasile Lupu" din Iaşi

Cunoaşterea viitorilor noştri elevi

Ştiut fiind că de buna integrare a elevilor, din primele săptămîni de şcoală, în colectivele noi ale claselor de început de ciclu depinde, în foarte mare măsură, o temeinică pregătire şcolară, că adaptarea acestora la cerinţele activităţii specifice fiecărui nou ciclu de învăţămînt contribuie substanţial la prevenirea eşecului şcolar, se impune să se acorde o atenţie deosebită cunoaşterii lor complexe şi aprofundate. În acest scop, pe baza rezultatelor înregistrate pînă acum şi, avînd în vedere că mulţi dintre elevii noştri nu pot primi un permanent şi suficient sprijin pedagogic acasă, consiliul de conducere al şcolii a propus şi adoptat o serie de măsuri în vederea sporirii eficienţei mijloacelor care duc la cunoaşterea viitorilor elevi ai claselor I şi a V-a. La cîteva dintre ele ne referim în continuare.

Pentru cunoaşterea viitorilor elevi ai clasei I, încă din perioada recensămîntului anual al copiilor de 6 ani, am hotărît ca învăţătorii antrenaţi în această muncă să consemneze particularităţile mediului lor familial şi să alcătuiască succinte rapoarte cuprinzînd date sau situaţii revelatoare pentru dezvoltarea lor psihosomatică şi psihosocială.

Un rol important în această activitate de cunoaştere a viitorilor şcolari revine comisiei metodice a învăţătorilor claselor a IV-a, care are datoria să afecteze o parte din preocupările sale pregătirii pentru preluarea clasei I. Pe lîngă activităţile metodice îndeobşte cunoscute, ale învăţătorilor clasei a IV-a împreună cu educatoarele sau cu învăţătorii claselor I, punem un accent deosebit pe studierea şi completarea observaţiilor psihopedagogice din fişele preşcolarilor (realizate de educatoare) şi organizăm activităţi de testare a acestora în colaborare cu psihologul şcolar. Legătura dintre şcoală şi grădiniţă continuă şi după înscrierea foştilor preşcolari în clasa I şi începerea anului de învăţămînt, de data aceasta fiind invitate educatoarele să asiste la lecţii.

Pentru cunoaşterea copiilor care nu au frecventat grădiniţa, ca şi pentru întocmirea corectă a fişelor psihopedagogice ale acestora, imediat după începerea anului şcolar, învăţătorii fac repetate vizite în familii. De altfel, în vederea completării fişelor tuturor elevilor clasei I, la prima şedinţă cu părinţii aceştia sînt solicitaţi, fie în scris, fie în cadrul unor discuţii individuale, să-şi caracterizeze propriul copil, insistîndu-se asupra comportamentului său în mediul familial şi în microgrupurile sociale cu care a intrat în contact.

În ceea ce priveşte viitorii elevi ai clasei a V-a, s-a elaborat un plan comun de activităţi metodice pentru învăţătorii claselor a IV-a şi profesorii ce predau la clasele a V-a. Astfel, am organizat un sistem de lecţii deschise la clasele a IV-a, conduse de învăţători şi profesori, interasistenţe, dezbateri pe teme psihopedagogice şi didactice (proiectarea lecţiei, activitatea diferenţiată, învăţarea în clasă etc.).

Totodată, am urmărit verificarea periodică a elevilor claselor a IV-a prin lucrări de sondaj, date, separat, de către învăţători şi profesori, care au analizat împreună rezultatele. Elevii care au dovedit lacune în cunoştinţe sau care au efectuat greşeli multe şi repetate au fost cuprinşi într-un program de pregătire suplimentară, individualizată, şi verificaţi periodic.

Aceste acţiuni comune au condus, pe de o parte, la familiarizarea elevilor clasei a IV-a cu viitorii lor profesori, cu stilul lor de muncă; pe de altă parte, cooperarea dintre învăţătorii clasei a IV-a şi profesorii clasei a V-a asigură continuitatea între cele două cicluri sub aspectul realizării unor obiective educative comune. Colaborarea între aceiaşi învăţători şi profesori (de pildă, asistenţe la lecţii urmate de discuţii) continuă şi în următorul an şcolar, îndeosebi în primul trimestru, urmărindu-se, cu precădere, ritmul de integrare a elevilor clasei a V-a în noul colectiv, capacitatea lor de a răspunde primelor solicitări ale învăţămîntului gimnazial, atitudinea faţă de sarcinile şcolare etc. Tot acum are loc testarea elevilor la română şi matematică, după perioada de recapitulare a cunoştinţelor dobîndite în ciclul anterior (evaluare diagnostică), acţiune la care participă şi foştii învăţători. Rezultatele probelor de verificare sînt discutate atît în comisia metodică a învăţătorilor, cît şi în cercurile pedagogice ale profesorilor, stabilindu-se măsurile ce se impun.

Mai adăugăm că la cunoaşterea elevilor clasei a V-a de către profesori contribuie şi caietul de observaţie al învăţătorului, cu condiţia ca acesta să fie conceput după criterii psihopedagogice şi să înregistreze aspectele importante şi fazele dezvoltării fiecărui elev. Considerăm că este bine ca, la începutul clasei a V-a, aceste caiete să fie cunoscute de către toţi profesorii, nu numai de către diriginte, în vederea formării unei conduite unitare faţă de elevi a întregului colectiv de cadre didactice.

Ne am oprit la aceste modalităţi de cunoaştere a viitorilor elevi ai claselor I şi a V-a, practicate în şcoala noastră, deoarece am constatat că au determinat o mai uşoară adaptare a elevilor respectivi la viaţa şcolară, o îmbunătăţire a frecvenţei, şi, mai ales, a rezultatelor la învăţătură.

Inv. OLIMPIA CIOBANU
Şcoala Nr. 7 din Iaşi

COMISIA METODICĂ

Obiectiv permanent: realizarea unui învăţămînt formativ

Constatăm cu toţii că, puşi în situaţia de a rezolva singuri anumite sarcini didactice, mulţi dintre elevii noştri „nu se descurcă". Ne întrebăm care este cauza şi, de multe ori, ne grăbim să conchidem „fiindcă nu învaţă", cînd, de fapt, răspunsul corect este: „fiindcă nu i-am învăţat să înveţe". Într-adevăr, lipsa unor deprinderi de muncă independentă, a unor tehnici de studiu individual, care creează elevilor dificultăţi în asimilarea de noi cunoştinţe şi le diminuează interesul pentru învăţătură, explică, în bună măsură, rezultatele lor slabe sau mediocre. Pornind de la această situaţie, ca şi de la faptul că pedagogia contemporană ne oferă soluţii pentru remedierea ei, comisiile metodice ale învăţătorilor din şcoala noastră şi-au axat activitatea de perfecţionare profesională pe însuşirea şi aplicarea metodelor didactice care asigură participarea elevilor la procesul propriei lor instruiri. Am început cu studierea unei bibliografii de referinţă privitoare la organizarea şi desfăşurarea lecţiilor de predare-învăţare-evaluare, iar, după discutarea respectivelor lucrări de specialitate, am conceput şi realizat practic un program de activităţi constînd în: elaborarea planificărilor în cadrul comisiilor metodice, urmărindu-se ca, pe baza cunoaşterii temeinice a programelor şi manualelor şcolare, acestea să stabilească, pe lîngă capitolele şi lecţiile ce vor fi parcurse într-un anumit număr de ore, în fiecare trimestru, obiectivele operaţionale pentru fiecare capitol; susţinerea unor referate, informări de specialitate, lecţii demonstrative şi dezbateri pe marginea lor; schimburi de experienţă; confecţionarea sau achiziţionarea unor mijloace de învăţămînt absolut necesare. Aceste activităţi au determinat explicarea, demonstrarea, însuşirea şi aplicarea principiilor didacticii moderne, a unor modalităţi practice de proiectare şi realizare a lecţiilor în această concepţie. Concluziile desprinse s-au concretizat în măsuri de generalizare, pentru toate clasele ciclului primar, a lecţiilor desfăşurate pe baza unor strategii didactice care asigură participarea activă a elevilor la actul învăţării, formarea atitudinii pozitive a acestora faţă de învăţătură; lecţii ale căror secvenţe se derulează ordonat, în strînsă corelaţie cu obiectivele propuse, oferind, prin aplicarea probelor de evaluare, posibilitatea de a măsura realizarea unor performanţe, progresul înregistrat de elevi şi stabilirea, cînd este necesar, a unor programe de recuperare; în care activitatea frontală se îmbină armonios cu munca independentă a elevilor, facilitînd astfel dezvoltarea comportamentelor incluse în obiective. Ca urmare a generalizării unui sistem de activitate didactică centrată pe învăţare, în clasele ciclului primar din şcoala noastră — efect al bunei organizări şi coordonări a muncii de către comisiile metodice a învăţătorilor, în colaborare cu conducerea unităţii — putem nu numai afirma, ci şi confirma, prin fapte concrete, că perfecţionarea noastră profesională contribuie efectiv la creşterea calităţii procesului instructiv-educativ. Astfel, situaţia la învăţătură s-a îmbunătăţit, diminuîndu-se simţitor notele sub 5 şi cele de 5 şi 6, elevii claselor a IV-a au obţinut frumoase succese la concursurile şcolare de limba română şi matematică; integrarea absolvenţilor ciclului primar în clasa a V-a s-a făcut fără dificultăţi.

De altfel, la testarea elevilor, organizată pe plan judeţean, şcoala noastră s-a situat pe primele locuri, probele administrate dovedind realizarea obiectivelor fundamentale ale ciclului primar.

Inv. ELENA ŞTEFĂNESCU
Şcoala Nr. 23 din Iaşi

„CREATIVITATE ŞI EFICIENŢĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÎNT" — EDIŢIA A IV-A

(Urmare din pag. a 2-a)

ţifică la elevi; Antrenarea elevilor la realizarea, prin autodotare, a unor aparate, dispozitive şi subansambluri, în sprijinul sporirii activităţilor experimentale ale învăţării disciplinelor fundamentale; Iniţierea şi orientarea elevilor la diferite discipline de învăţămînt în activităţile de observare şi investigare a fenomenelor; Contribuţia disciplinelor de învăţămînt la orientarea şcolară şi profesională a elevilor; Organizarea unor activităţi în afară de clasă pentru cunoaşterea profesiunilor ce se exercită în localitatea în care învaţă elevii şi orientarea profesională a acestora; Folosirea întîlnirilor cu oameni ai muncii, cu eroi ai muncii socialiste, cu conducători ai unor unităţi agricole distinse cu titlul de „Erou al noii revoluţii agrare", prezentarea de fapte de muncă deosebite pentru formarea şi educarea elevilor pentru muncă; Folosirea participării elevilor la activităţile de muncă patriotică în vederea educării acestora prin şi pentru muncă; Contribuţia activităţilor de cercetare pedagogică desfăşurată în colectivele de catedre la perfecţionarea procesului de predare-învăţare, la educarea elevilor prin muncă şi pentru muncă; Colaborarea şcolii cu organizaţiile de copii şi tineret în vederea educării elevilor prin şi pentru muncă.

ÎNVĂŢĂMÎNT LICEAL: Valorificarea superioară a materiilor prime şi materialelor, recuperarea şi valorificarea materialelor refolosibile, prospectarea şi valorificarea unor noi surse de substanţe minerale utile, recondiţionarea pieselor de schimb şi subansamblelor în vederea reintroducerii lor în producţie; Modernizarea producţiei şi perfecţionarea tehnologiilor, mecanizarea, cibernetizarea, automatizarea şi robotizarea proceselor tehnologice, asigurarea funcţionării optime a maşinilor şi utilajelor; Ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor, creşterea competitivităţii tehnico-economice a industriei şi sporirea contribuţiei acesteia la realizarea exporturilor; Organizarea ştiinţifică a producţiei, creşterea productivităţii muncii şi ridicarea nivelului tehnic al produselor, reducerea consumurilor de materii prime şi materiale, introducerea în fabricaţie a unor produse cu performanţe superioare şi costuri reduse; Înfăptuirea noii revoluţii agrare prin introducerea de noi soiuri de cultură şi rase de animale de înaltă productivitate, a unor tehnologii care să asigure dezvoltarea intensivă a agriculturii, perfecţionarea metodelor de fertilizare şi pregătire a terenurilor, a tehnologiilor de semănat şi recoltat, a programelor de amenajări funciare; Aplicarea fermă a mecanismului economico-financiar, creşterea eficienţei investiţiilor, normarea tehnică a consumurilor, tipizarea şi standardizarea produselor; Studierea, cunoaşterea şi înţelegerea legităţilor generale ale dezvoltării societăţii şi aplicarea acestora în condiţiile concrete ale judeţului şi localităţii în care este organizată unitatea de învăţămînt; Dezvoltarea limbii şi literaturii române, tradiţiile cultural-ştiinţifice şi literare ale judeţelor, ale diferitelor localităţi din ţară, valorificarea tezaurului folcloric; personalităţi proeminente ale ştiinţei, culturii şi literaturii; Perfecţionarea pregătirii politico-ideologice a tineretului şi a altor categorii de oameni ai muncii; Asigurarea stării de sănătate a populaţiei, protecţia mediului înconjurător, creşterea calităţii vieţii; Aspecte din istoria şi geografia localităţilor, cultura şi ştiinţa în diferite etape istorice; Dezvoltarea cercetării pedagogice şi perfecţionarea tehnologiei didactice în vederea promovării unor soluţii optime în practica didactică; Promovarea unor modalităţi eficiente de instruire şi educare a tinerei generaţii, de stimulare în rîndul elevilor a spiritului de creaţie ştiinţifică, a pasiunii pentru însuşirea de către aceştia a metodelor şi tehnicilor de cercetare; Crearea unor noi modele şi mijloace de învăţămînt şi perfecţionarea celor existente, intensificarea acţiunilor de autodotare a unităţilor de învăţămînt; Modalităţi de dezvoltare la elevi a spiritului de iniţiativă, de creativitate şi interes pentru cultura materială şi spirituală, pentru păstrarea, dezvoltarea şi crearea valorilor materiale şi spirituale ale poporului nostru; Modalităţi de dezvoltare la elevii din învăţămîntul liceal, profesional şi de maiştri a dragostei şi respectului pentru muncă şi făuritorii de bunuri materiale, a cunoaşterii şi respectării legilor statului, a formării unei gîndiri economice creatoare; Modalităţi de educare a tineretului şcolar în spiritul principiilor eticii şi echităţii socialiste, ale unei noi atitudini faţă de muncă şi societate, în comportarea de zi cu zi; Proiectarea şi organizarea ştiinţifică a practicii în producţie a elevilor din licee şi şcoli profesionale pe principiul politehnizării; modalităţi eficiente de integrare în producţie a absolvenţilor; Preocupări pentru adaptarea programelor de la disciplinele fundamentale, de specialitate şi practică în producţie, la specificul dotării şi la nivelul tehnic din întreprinderile industriale şi agroindustriale pentru care se pregăteşte forţa de muncă.

NOTĂ: În funcţie de preocupări, de experienţe şi rezultatele obţinute în munca cu preşcolarii şi elevii, de situaţiile concrete, specifice în care îşi desfăşoară activitatea, cadrele didactice pot aborda şi alte probleme, cu condiţia integrării acestora în tema generală a celei de-a IV-a ediţii a manifestării metodico-ştiinţifice „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt".

Cercetarea ştiinţifică desfăşurată în licee trebuie să îmbine problematica cercetărilor imediate, de actualitate, cu cele ale cercetării fundamentale — din matematică, fizică, chimie, biologie — avînd în vedere temele prioritare cuprinse în planul naţional unic şi în cele departamentale, în programele de modernizare şi dezvoltare tehnologică a unităţilor economice tutelare.

EDUCATORUL STAGIAR

Perioada de stagiatură, care marchează debutul în activitatea profesională, este proprie celor mai multe profesiuni. Sub aspect juridic, ea este reglementată legal și se înscrie, în general, pe durata primilor trei ani de activitate. În plan profesional, stagiatura prezintă unele note caracteristice, fiind menită să asigure **integrarea cît mai rapidă și eficientă** a tinerilor în activitatea profesională. Ea se constituie ca etapă de **adaptare la cerințele profesiei**, pe parcursul căreia se **consolidează și se dezvoltă** competențele formate în timpul studiilor, se **realizează cunoașterea întregii game de acțiuni și tehnici** pe care le implică activitatea considerată. Funcțiile pe care le îndeplinește perioada de stagiatură prezintă o însemnătate deosebită atît pentru **procesul de formare** — inițială și continuă — a specialiștilor, în concordanță cu exigențele activității desfășurate, cît și pentru **îndatoririle ce revin tinerilor** în perioada debutului în muncă în vederea desăvîrșirii formării lor profesionale.

Două circumstanțe, proprii activității didactice, sporesc considerabil funcțiile stagiaturii în exercitarea profesiunii de pedagog. Prima constă în faptul că în cazul acesteia nu este posibilă „introducerea" treptată în exercitarea profesiunii, prin trecerea de la operații simple la acțiuni mai complexe, așa cum se întîmplă în multe alte domenii. De la primele activități cu elevii, educatorul se află în fața unei multitudini de solicitări de competență pe care le implică desfășurarea procesului de instrucție și educație. Apoi, dată fiind complexitatea activității școlare, marea varietate a proceselor și acțiunilor acesteia, chiar un cadru didactic bine pregătit profesional în etapa formării de bază se confruntă cu fenomene pe care nu le-a cunoscut, are de rezolvat probleme și trebuie să ia decizii în situații pe care le întîlnește pentru prima dată. Multe dintre competențele și tehnicile pe care le implică activitatea școlară le sînt cunoscute, mai ales în plan teoretic. Debutul în profesie face, însă, ca toate acestea să devină, dintr-odată, acțiuni pentru realizarea cărora exercițiile efectuate nu sînt pe deplin satisfăcătoare. Circumstanțele amintite ne conduc la o concluzie de importanță covîrșitoare pentru integrarea eficientă a tinerelor cadre didactice și pentru întreaga lor evoluție în profesie și anume că formarea pentru profesiunea de educator nu se încheie odată cu absolvirea facultății sau a liceului pedagogic și cu intrarea în activitate. În mod necesar, **ea constituie un proces continuu**, pe tot parcursul exercitării acesteia, cu deosebire în primii ani de activitate, atunci cînd se conturează stilul de muncă al fiecărui educator.

Una din condițiile reușitei în această direcție o constituie **determinarea principalelor aspecte ale activității, a competențelor** care urmează să se situeze, prioritar, în centrul preocupărilor de integrare deplină în profesie și de însușire a măiestriei didactice. În acest sens, observarea și analiza conduitei didactice a tinerilor educatori, ca și cunoașterea opiniilor lor cu privire la formarea dobîndită — în urma confruntării cu situațiile reale și exigențele profesiei — constituie surse de sugestii relevante pentru îmbunătățirea conținutului programului de formare în timpul studiilor și permit, totodată, inventarierea acelor aspecte ale activității în legătură cu care urmează să fie continuată formarea „în activitate", „sub sarcină". Din investigațiile noastre se desprinde, între altele, utilitatea determinării unui asemenea repertoriu, pe două categorii de competențe : a) unele, rezultînd din opiniile tinerilor debutanți și deci „percepute", „recunoscute", de aceștia ; b) altele, puse în evidență prin observații efectuate „din exterior", de către alte persoane, asupra comportamentului lor didactic.

O cercetare întreprinsă în scopul determinării necesităților de formare continuă (perfecționare) psihopedagogică a educatorilor — realizată de un colectiv (vezi „Revista de pedagogie" nr. 3 și nr. 8 din 1987) — a permis cunoașterea **opiniilor cadrelor didactice** cu privire la competențele lor în confruntare cu cerințele practicii școlare. Din lotul total de cadre didactice investigate, circa o cincime au un stagiu în învățămînt pînă la cinci ani, încît se poate admite că opiniile acestora exprimă punctul de vedere al educatorilor începători, după primii ani de activitate profesională. Datele care au reieșit, completate cu informații obținute prin anchete de interviu, au pus în evidență o serie de **dificultăți întîmpinate și recunoscute** ca atare de debutanții în profesiunea didactică. Ele se raportează la aspecte hotărîtoare ale competenței profesionale și pot fi exprimate în mai multe enunțuri generale :

● Pregătirea dobîndită în timpul studiilor are un caracter preponderent teoretic, astfel că tinerii educatori trebuie să realizeze sarcina dificilă a trecerii la activitatea practică de instrucție și educație. Experiența demonstrează că, pentru desfășurarea competentă a activităților școlare, însușirea etosului pedagogic, a sistemului de coduri, principii, tehnici, a normativității acesteia este necesară, dar nu și suficientă. Ea presupune cu necesitate și formarea capacității de aplicare a teoriilor și principiilor învățate, însușirea unor tehnici de lucru, iar la baza lor se află exercițiul practic, antrenamentul susținut. Această trecere la practica cotidiană implică depășirea unor dificultăți și înlăturarea unor neajunsuri care, în unele cazuri, este resimțită ca un „șoc profesional". Se înțelege că această remarcă nu este de natură să diminueze valoarea unei temeinice pregătiri teoretice, științifice, ci pune în evidență necesitatea amplificării și intensificării activităților de pregătire practică în timpul studiilor, precum și întărirea caracterului aplicativ al conținuturilor disciplinelor de specialitate, psihopedagogice și metodice. În același timp, ea argumentează necesitatea unei atente îndrumări a tinerilor educatori și sprijinirea acestora pentru conturarea unei conduite didactice în concordanță cu principiile științifice dobîndite, înainte ca „adaptarea" lor la practica școlară să se producă prin renunțarea la ceea ce au învățat și „adoptarea", prin imitație, a unor moduri de lucru necorespunzătoare.

● Formarea inițială, de bază, se raportează la **o gamă restrînsă de activități școlare**, adeseori numai la organizarea și desfășurarea lecțiilor. Tinerii educatori sînt mai puțin abilitați să lucreze cu grupuri variate de elevi, altele decît colectivele de clasă, să realizeze activități specifice în folosul elevilor cu aptitudini pentru diferite domenii ori pentru sprijinirea celor care nu pot răspunde satisfăcător cerințelor programului școlar. Una din constatările tinerilor educatori, după chiar primele luni de activitate, este că activitatea școlară li se înfățișează într-o varietate de situații de instruire și educare mult mai mare decît cele cunoscute în cadrul practicii pedagogice din timpul studiilor, fiecare din acestea solicitînd competențe specifice.

● În ceea ce privește modul în care sînt concepute și realizate activitățile de predare-învățare, educatorii stagiari „resimt" o anumită neconcordanță între orientările didactice moderne de care iau cunoștință și modelele de lucru ce li se oferă în contextul activităților practice. Datorită acestui fapt, ei sînt tentați să practice conducerea autoritară, puternic structurată, a procesului de predare-învățare, deci moduri de lucru centrate pe acțiunea propunătorului și mai puțin pe acelea caracteristice pedagogiei axate pe activitatea elevilor.

● Există și unele aspecte metodologice ale procesului didactic care semnalează din partea multor educatori stagiari unele inabilități. Din rîndul acestora pot fi menționate cele referitoare la : realizarea proceselor evaluative, îndeosebi în ceea ce privește valorizarea efectelor acțiunii, a rezultatelor obținute, pentru ameliorarea activității în secvențele care urmează ; stăpînirea modalităților și tehnicilor de activitate diferențiată cu elevii, atît în cadrul lecțiilor cu clasa întreagă, cît și în afara lecțiilor obișnuite ; folosirea metodelor și mijloacelor prin care sînt cultivate „motivarea" elevilor pentru activitatea de învățare și interesul pentru disciplina predată ; promovarea relației pedagogice bazate pe conlucrarea cu elevii și participarea acestora la actul instruirii ; rezolvarea adecvată a cazurilor de neintegrare în activitatea școlară a unor elevi, de atitudini neparticipative sau de „participare negativă" (turbulentă, stînjenitoare) la activități școlare ș. a.

Alături de aspectele menționate, privind competența profesională a educatorilor începători, altele pot fi definite pe baza constatărilor efectuate de observatori externi (directori, inspectori școlari, colegi ș. a.). Dacă cele dintîi sînt „percepute" de către cei mai mulți stagiari, considerîndu-le, firesc, urmarea unor neajunsuri ale programului de pregătire sau inerente perioadei de început în profesie, cea de a doua grupă se delimitează prin faptul că, prin natura lor, generează la tinerii educatori un „sentiment de culpabilitate", conștiința că reprezintă „carențe individuale" în pregătire, ceea ce face ca, în cele mai multe cazuri, să fie cu greu recunoscute și acceptate. Observațiile care au o frecvență mai mare și care pot fi considerate caracteristice debutului în profesiunea didactică privesc o gamă destul de variată de procese și tehnici proprii actului didactic :

— Inabilitatea de a realiza operațiile care asigură predarea și asimilarea temeinică a conținutului disciplinei. Constatarea nu vizează numai gradul de stăpînire a conținutului conceptual, experimental și practic al specialității, ci capacitatea și obișnuința de a efectua procese menite să conducă la esențializarea și accesibilizarea conținutului predat, actualizarea lui și punerea în legătură cu aspecte ale practicii și vieții sociale. Mai cu seamă, concentrarea procesului de instruire/învățare pe datele esențiale și accesibilizarea conținutului, atît în ceea ce privește volumul informațiilor, gradul de aprofundare și ritmul explicațiilor, cît și limbajul folosit, constituie aspecte deficitare în conduita didactică a multor educatori începători. Poate fi menționată chiar o oarecare tendință de amplificare a conținutului informațional, sub influența instruirii realizate în timpul studiilor.

— Folosirea unui repertoriu restrîns de metode și procedee de predare, recurgîndu-se de cele mai multe ori la expuneri monolog. Dintre modurile posibile de interacțiune cu clasa de elevi, frecvența cea mai mare o dețin acelea care se realizează prin expunerile propunătorului, urmate de cele bazate pe dialog și cel mai puțin sînt utilizate interacțiunile care presupun activitatea personală a elevilor. În corelație cu aceasta, predomină modul de lucru frontal, cu întreaga clasă, în timp ce activitățile cu grupe mai mici de elevi sau cele individuale se situează pe planul al doilea.

— Se constată unele dificultăți în „stăpînirea" clasei, în capacitatea de a capta atenția elevilor, de a asigura disciplina și participarea efectivă a acestora, situație care, uneori, poate să „acuze" chiar lipsa de autoritate în fața elevilor. Această inabilitate se asociază cu dificultăți de a crea situații variate de instruire-învățare, astfel încît să fie menținute la un nivel corespunzător interesul și dispoziția pentru efort a elevilor pe tot parcursul lecției.

— În planul utilizării metodelor de învățămînt, unele neajunsuri sînt mai evidente în cazul conducerii dialogului. Deși, în urma unei temeinice pregătiri a lecției, se asigură cursivitatea dialogului și înlănțuirea logică a întrebărilor, puțini educatori debutanți știu să utilizeze întrebările suplimentare pentru a-i ajuta pe elevi să iasă din impas și să ajungă la răspunsul așteptat ; de multe ori, propunătorul însuși oferă răspunsul atunci cînd elevii nu reușesc să-l dea. De asemenea, la mulți stagiari se manifestă tendința de a practica unul din două moduri opuse și, totodată, neeficiente, de conducere a dialogului : fie, realizarea unui dialog dens, susținut printr-o „cascadă" de întrebări care necesită răspunsuri foarte scurte, fragmentînd raționamentele și învățarea în pași foarte mici, fie utilizarea unor întrebări care solicită răspunsuri mai cuprinzătoare și coerente, dar fără să fie susținute — cînd este necesar — de întrebări auxiliare, fapt ce face dificilă învățarea din partea elevilor.

— Tinerii stagiari nu au încă formată capacitatea și obișnuința de a „proiecta" activitatea astfel încît să confere demersului didactic caracterul unui program riguros de instruire/învățare. Preocuparea de bază, uneori exclusivă, este de a stăpîni și a transmite cît mai exact conținutul lecțiilor. Totodată, și din același motiv, ei nu reușesc să utilizeze, cu maximum de eficiență, timpul de învățare în clasă, depășind frecvent durata orei de curs, fără a realiza ceea ce și-au propus, ori, epuizînd înainte de vreme activitățile proiectate și aceasta, firește, în dauna calității învățării.

Analiza conduitei didactice a educatorilor stagiari și punerea în evidență a competențelor ce se cer formate, constituie sursa unor sugestii utile pentru perfecționarea programului de pregătire inițială a viitoarelor cadre didactice, precum și pentru adoptarea unor măsuri menite a-i ajuta să depășească unele dificultăți pe care le întîmpină în perioada de debut în profesiunea didactică. Cîteva sublinieri se impun în acest sens.

În primul rînd, aspectele menționate privind competențele educatorilor stagiari nu pot îmbrățișa toate laturile activității didactice, caracterizată prin multilateralitate și complexitate ; ele reprezintă numai repere în identificarea unei game mult mai bogate de procese și tehnici a căror stăpînire este necesară pentru conducerea cu competență a actului didactic.

Apoi, deși avem în vedere necesitatea și posibilitatea îmbunătățirii programului de formare inițială, de bază, totuși, acțiunea de formare a abilităților pe care le presupune competența cerută educatorului, nu poate fi considerată încheiată. Cunoașterea lacunelor și a dificultăților ce se manifestă în debutul profesiunii atrage atenția asupra căror aspecte ale competenței didactice urmează să fie concentrate preocupările de formare pe parcursul exercitării profesiei.

Recunoașterea necesității continuării procesului de formare profesională conduce la cerința ca educatorii înșiși să adopte o atitudine menită să favorizeze dezvoltarea și consolidarea competențelor vizate. Aceasta se manifestă în două planuri : în preocuparea constantă de cunoaștere a unor modele de acțiune în activitatea colegilor și, în general, în receptivitate față de experiența bună a altor cadre didactice ; în același timp, în interesul de perfecționare continuă a modului de lucru, ceea ce implică autoanaliza sistematică a activității realizate și a rezultatelor obținute, relevîndu-se aspectele izbutite, dar și punctele critice ce trebuie ameliorate. Totodată, însușirea măiestriei didactice face necesară și sprijinirea educatorilor debutanți de către cadrele didactice cu experiență, de conducerile de școli și de factorii de control și îndrumare. Este elocventă, în acest sens, experiența unor unități de învățămînt în aplicarea unor măsuri inspirate din sistemul „tutoratului", încredințînd unor cadre didactice cu bună pregătire profesională și experiență bogată sarcina de a acorda sprijin și „asistență" tinerilor stagiari. De asemenea, se dovedește utilă orientarea prioritară a acțiunilor de îndrumare, întreprinse de directorii de școli, inspectorii și metodiștii de specialitate, către sprijinirea acestora. Condiția de bază pentru creșterea eficienței activității în acest domeniu o constituie ordonarea tuturor acțiunilor într-un sistem, vizînd realizarea unor obiective specifice, menite să conducă la o cît mai rapidă și eficientă integrare în activitatea profesională a educatorilor stagiari.

Conf. dr. ION T. RADU

„HOLOGRAFIA" — UN FILM DIDACTIC PENTRU PREDAREA FIZICII

„Holografia" este cel mai recent film intrat în fondul de filme didactice pentru fizică. Tema scenariului tratează o metodă modernă de optică în lumină coerentă, de mare interes în fizică, dar și în tehnică, istorie, artă etc. Filmul este structurat pe patru secțiuni, marcate prin inserturi: obținerea și înregistrarea imaginilor anterioare holografiei, montajul holografic și aplicațiile holografiei. Imaginea, comentariul și fondul muzical se întrepătrund și se completează armonios și echilibrat. Filmul răspunde cerințelor unui film științific prin riguozitatea cu care este prezentată tema aleasă.

Se demonstrează, folosind elemente de teorie și instalații experimentale, esența tehnicii holografice de înregistrare și reproducere a imaginii unui obiect tridimensional, nu bidimensional ca în sistemele de fotografiere sau TV obișnuite.

În anumite momente apar, înregistrate pe peliculă, semne de întrebare sau de exclamare pentru atragerea atenției elevilor. Urmează o temă de rezolvat, după încetarea proiecției folosind atît elemente din film cît și cunoștințe anterioare.

Noi mijloace de învățămînt

Nu în ultimul rînd, sînt de subliniat calitățile artistice deosebite ale filmului, reprezentate prin locurile de filmare alese, prin procedeele cinematografice folosite, prin acuratețea graficii și, mai ales, prin creativitatea și coerența montajului.

Datele de catalog înregistrează: „Film didactic de fizică «Holografia» — durata 10 minute — lungimea 120 m/16 mm, color — realizat în Studioul de mijloace audiovizuale ale I.A.T.C.".

O primă confirmare a valorii acestui film o avem prin premiul I obținut la Festivalul Artei și Creației Studențești, de la Craiova din 24—25 martie a.c.

Prof. HRIPSIME CEAMURIAN
inspector principal în Ministerul Educației și Învățămîntului

SETURI DE DIAPOZITIVE PENTRU PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

În cadrul multiplelor mijloace de învățămînt elaborate sau în curs de realizare pentru limba și literatura română, seturile de diapozitive sonorizate consacrate evoluției poeziei și, respectiv, prozei, reprezintă sinteze care tind să surprindă, în deplină concordanță cu programa de învățămînt, momentele cele mai semnificative ale istoricului celor două genuri în literatura noastră.

Momentul cel mai adecvat integrării acestor seturi de diapozitive în procesul de învățămînt îl constituie lecțiile de recapitulare de la clasa a X-a și cele de la clasa a XIII-a, în vederea bacalaureatului. Totuși, ele pot fi utilizate și fragmentar, pe secvențe, în legătură cu ilustrarea, în clasa a IX-a, a unor noțiuni de teoria literaturii (poemul eroic, pastelul, nuvela, romanul) sau cu ocazia studierii creației cîte unuia dintre scriitori, la care se fac referiri prin imagine și prin comentariul înregistrat.

Setul de diapozitive „Momente din evoluția poeziei românești" (autor: prof. dr. Maria Pavnotescu) urmărește peisajul liricii noastre, de la poezia populară la Mihai Eminescu, urmînd ca un al doilea set să continue pînă la creația contemporană a lui Nichita Stănescu.

Comentînd începuturile poeziei române, pe care atît de sugestiv le prezintă Eugen Simion prin titlul metaforic „Dimineața poeților", s-a încercat să se releve formarea conștiinței poetice și a poeziei însăși care, de la un poet la altul (Vasile Cîrlova, Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Dimitrie Bolintineanu, Vasile Alecsandri) individualizează, prin îmbogățirea tematicii și a limbii poeziei, urcînd treptat spre pulsația spiritului creator eminescian.

Diapozitivele sonorizate cu tema „Evoluția prozei românești" (autori : prof. dr. Gheorghe Lăzărescu, prof. Cristina Ionescu) se axează asupra marilor creatori, de la cronicari pînă la Mihail Sadoveanu, încercînd să ofere, prin imagini, echivalențe vizuale ale unor capodopere epice, precum „Alexandru Lăpușneanu", „Amintiri din copilărie", „Moara cu noroc", „Momente și schițe", „Baltagul" și altele. Sînt reproduse secvențe din ecranizările după unele dintre aceste opere, peisaje evocate în ele sau creații plastice care pot fi puse în legătură cu textul literar.

Scopul celor două seturi de diapozitive sonorizate este de a contribui, prin mijloace specifice, la apropierea elevilor de literatură, la cunoașterea și aprecierea de către ei a tezaurului literelor românești.

Prof. dr. MARIA PAVNOTESCU
Prof. dr. GHEORGHE LĂZĂRESCU
Liceul de Matematică-Fizică „Nicolae Bălcescu" din București

PLENARA COMITETULUI UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂŢĂMÎNT, ŞTIINŢĂ, CULTURĂ, POLIGRAFIE, PRESĂ ŞI EDITURI

În Capitală, au avut loc, recent, lucrările plenarei Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă, Cultură, Poligrafie, Presă şi Edituri, care a dezbătut : 1. Raportul privind preocuparea organelor şi organizaţiilor sindicale din ramură pentru afirmarea capacităţilor creatoare ale oamenilor muncii în vederea traducerii în viaţă a indicaţiilor reieşite din cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului şi a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu la cel de-al III-lea Congres al educaţiei politice şi culturii socialiste ; 2. Programul de măsuri privind sarcinile ce revin organelor şi organizaţiilor sindicale din ramură din cuvîntările tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului şi a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu; rostite la Congresul al III-lea al educaţiei politice şi culturii socialiste ; 3. Raportul privind concluziile ce se desprind din examinarea scrisorilor, sesizărilor şi cererilor oamenilor muncii adresate Comitetului Uniunii în semestrul I, 1987.

Desfăşurată într-o atmosferă de muncă şi angajare, prilejuită de întîmpinarea cu noi realizări a Conferinţei Naţionale a partidului şi a 40 de ani de la proclamarea Republicii, plenara a dezbătut, analizat şi adoptat măsuri eficiente de înfăptuire a orientărilor şi sarcinilor reieşite din documentele Congresului educaţiei politice şi culturii socialiste şi din cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, la marea adunare populară din municipiul Cluj-Napoca, menite să conducă la creşterea contribuţiei sindicatelor din ramură la formarea omului nou, cu o conştiinţă înaintată şi un larg orizont de cultură.

La lucrările plenarei au participat : tovarăşul Dumitru Ionaş, vicepreşedinte al Consiliului Central al U.G.S.R. şi vicepreşedinte al Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste şi prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educaţiei şi învăţămîntului.

În raportul prezentat de prof. Dobriţa Ţigăran, preşedinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt, Ştiinţă, Cultură, Poligrafie, Presă şi Edituri, s-a menţionat că, în perioada analizată, Comitetul Uniunii, cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, al inspectoratelor şcolare, a acţionat pentru perfecţionarea procesului instructiv-educativ şi integrarea învăţămîntului cu cercetarea şi producţia. Sub conducerea organizaţiilor de partid din şcoli, s-a organizat şi desfăşurat întrecerea socialistă, mijloc important de stimulare a activităţii de instrucţie şi educaţie, de cercetare şi perfecţionare, de muncă politică şi cultural-educativă. Punctajele acumulate de marea majoritate a judeţelor sînt în creştere la indicatorii de bază, inspectoratele şcolare din Bucureşti şi ale judeţelor : Dolj, Olt situîndu-se, pe locul I ; cele ale judeţelor : Cluj, Timiş, pe locul II ; iar ale judeţelor : Hunedoara, Arad, Maramureş, pe locul III. Inspectoratele şcolare judeţene Iaşi, Constanţa, Prahova, Neamţ au obţinut menţiuni.

O altă mare acţiune organizată, cea de a III-a ediţie a manifestării metodico-ştiinţifice „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt", cu tema : „Educaţia patriotică, militant revoluţionară a preşcolarilor, elevilor şi studenţilor în procesul instructiv-educativ", s-a constituit într-un sistem eficient de stimulare a activităţii de cercetare metodico-ştiinţifică, de invenţii şi inovaţii, de perfecţionare şi autoperfecţionare profesională a cadrelor didactice.

La faza naţională, care a avut loc în luna iunie, a.c., la Piatra Neamţ, au fost prezentate, în cele 13 secţiuni, circa 300 de comunicări de o înaltă ţinută ideologică, metodică şi ştiinţifică, iar în expoziţia organizată cu acest prilej au fost expuse mijloace de învăţămînt care s-au remarcat prin noutate şi eficienţă în procesul instructiv-educativ. Au dovedit preocupare şi seriozitate în organizarea fazei de masă a acestei importante acţiuni comisiile judeţene ale sindicatelor şi inspectoratele şcolare judeţene Dolj, Olt, Neamţ, Prahova, Iaşi, Hunedoara, Teleorman şi Bucureşti.

De asemenea, s-au organizat acţiuni privind cunoaşterea şi generalizarea experienţei pozitive, cu inspectorii şcolari generali şi preşedinţii comisiilor judeţene, la Prahova şi Bacău, privind orientarea şcolară şi profesională, pregătirea forţei de muncă pentru meserii deficitare, cu rectorii şi preşedinţii sindicatelor din învăţămîntul superior tehnic şi agricol, la Timişoara şi Iaşi, privind aplicarea rezultatelor cercetării ştiinţifice în producţie. Comitetul Uniunii, în strînsă colaborare cu Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, şi-a orientat activitatea în cadrul celei de a VI-a ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României" spre stimularea preocupării sindicatelor în domeniul creaţiei tehnice, ştiinţifice şi artistice.

Remarcăm — s-a arătat în raport — că a crescut calitatea şi conţinutul activităţii de cercetare a cadrelor din învăţămînt, fapt materializat şi în cele 147 de diplome, acordate de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi de Uniunea de ramură, la faza finală a celei de a III-a ediţii a manifestării „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt", precum şi în cele 77 de diplome, acordate de Consiliul Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, pentru creaţia tehnico-ştiinţifică din cadrul ultimei ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României".

Acţionînd în spiritul indicaţiilor secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind dezvoltarea largă a democraţiei muncitoreşti revoluţionare, Comitetul Uniunii a acordat o atenţie sporită creşterii rolului sindicatelor din ramură în cadrul acestui larg sistem, printr-o mai bună pregătire a adunărilor generale şi participarea activă a reprezentanţilor acestora în organele colective de conducere, în dezbaterea şi aprofundarea întregii problematici a muncii şi în înfăptuirea hotărîrilor adoptate.

Periodic, colectivele comune ale Comitetului Uniunii şi ale Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului au controlat şi îndrumat modul în care organele sindicale, inspectoratele şcolare şi rectoratele asigură realizarea hotărîrilor de partid şi de stat, propriile măsuri, prezentînd de fiecare dată în faţa acestora concluziile desprinse. Asemenea acţiuni s-au organizat, în ultimul timp, în judeţele Mehedinţi, Alba, Vîlcea, Dîmboviţa, Timiş, ş.a.

În continuare, au fost analizate şi unele neajunsuri care au determinat diminuarea eficienţei activităţii desfăşurate, stabilindu-se măsuri şi acţiuni concrete de remediere a acestora.

La discuţii pe marginea materialelor prezentate au luat cuvîntul tovarăşii : Maria Năstăsescu, preşedinte al Consiliului Sindicatelor din centrul universitar Bucureşti ; Aurelia Cîmpean, preşedinte al Sindicatului Învăţămînt Cluj-Napoca ; Adrian Ionescu, preşedinte al Consiliului Ziariştilor din R. S. România ; Lucia Mureşan, preşedinte al Sindicatului Teatrului „C.I. Nottara" ; Nicolae Călinoiu, rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din Capitală ; Ion Rodean, preşedinte al Sindicatului Întreprinderii Poligrafice Sibiu ; Ileana Diaconescu, preşedinte al Sindicatului Edituri Bucureşti ; Pantelie Ţutuleasa, preşedinte al Sindicatului Studioului Cinematografic „Al Sahia" din Bucureşti, Sidonia Prelici, preşedinte al Sindicatului de la Centrul de Librării Timişoara ; Doina Ivan, decan al Facultăţii de Biologie, Geografie şi Geologie din Bucureşti şi Ioana Irimia, preşdinte al Sindicatului Învăţămînt Iaşi.

În cuvîntul său, prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educaţiei şi învăţămîntului, a arătat că, în cadrul plenarei, au fost dezbătute probleme esenţiale ale activităţii sindicale desfăşurate în şcoli. Realizarea planului de şcolarizare, orientarea şcolară şi profesională în scopul pregătirii forţei de muncă pentru toate domeniile de activitate, cu deosebire în cele prioritare, modernizarea conţinutului învăţămîntului, integrarea acestuia cu cercetarea, ştiinţa, producţia şi practica social-politică, formarea tineretului în spiritul dragostei faţă de muncă, al dragostei faţă de patrie şi partid, perfecţionarea continuă a cadrelor didactice în domeniul specialităţii, al didacticii moderne şi orientarea acestora spre cercetare şi creativitate, dezvoltarea şi modernizarea continuă a bazei didactico-materiale a unităţilor de învăţămînt şi generalizarea experienţei înaintate au constituit şi reprezintă preocupări majore, permanente şi comune ale Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, sindicatelor precum şi ale organizaţiilor revoluţionare de copii şi tineret. Prin mobilizarea organelor lor colective, a membrilor de sindicat, sindicatele din ramură au participat efectiv la toate acţiunile organizate şi desfăşurate în cadrul întrecerii socialiste între şcoli, inspectorate şcolare, instituţiile din învăţămîntul superior, cu deosebire cele care privesc activitatea de invenţii şi inovaţii şi aceea desfăşurată împreună cu unităţile economice şi de cercetare, precum şi ediţia a III-a a manifestării metodico-ştiinţifice „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt".

Pentru continua modernizare a învăţămîntului de toate gradele şi în vederea sporirii contribuţiei şcolii la efortul creator al societăţii noastre, cuvîntarea rostită de secretarul general al partidului tovarăşul Nicolae Ceauşescu, la marea adunare populară din municipiul Cluj-Napoca, constituie un amplu şi mobilizator program de acţiune pentru toate cadrele didactice, pentru întregul tineret studios.

În lumina acestui program, împreună cu sindicatele din învăţămînt şi cu ministerele economice — a spus prof. Rada Mocanu, — ne vom concentra mai mult atenţia asupra problemelor conlucrării mereu mai rodnice dintre învăţămînt, cercetare şi producţie, utilizînd pe scară largă în pregătirea tinerelor generaţii cele mai noi şi mai moderne descoperiri şi aplicaţii proprii revoluţiei ştiinţifice şi tehnice din zilele noastre, cultivînd în rîndul tineretului şcolar şi universitar puternice motivaţii ideologice şi politice, un comportament social exemplar, întemeiat pe superioare convingeri morale, situînd permanent la baza întregii noastre activităţi — aşa cum ne-a indicat tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului — concepţia revoluţionară despre lume şi viaţă, materialismul dialectic şi istoric, principiile socialismului ştiinţific.

Luînd cuvîntul, tovarăşul Dumitru Ionaş, vicepreşedinte al Consiliului Central al U.G.S.R. şi vicepreşedinte al Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, a arătat că plenara a dezbătut cu exigenţă activitatea desfăşurată de sindicatele din ramură pentru transpunerea în fapt a sarcinilor şi orientărilor cuprinse în documentele celui de-al XIII-lea Congres al P.C.R., din cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, rostite la Congresul al III-lea al educaţiei politice şi culturii socialiste. Pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite, sindicatele din ramură, împreună cu organele colective de conducere, sub permanenta îndrumare a organizaţiilor de partid, acţionează în domenii specifice activităţii lor, pentru îmbunătăţirea activităţii organizatorice, a stilului şi metodelor de muncă. O atenţie deosebită a fost acordată intensificării colaborării şi stimulării activităţii sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă, cultură, poligrafie, presă şi edituri, în vederea îmbunătăţirii continue a muncii politico-ideologice şi cultural-educative. De asemenea, au fost reliefate sarcinile prioritare ale perfecţionării muncii sindicatelor din ramură în educarea şi formarea omului nou, în dezvoltarea spiritului revoluţionar, în formarea noii conştiinţe socialiste şi în cultivarea atitudinii înaintate faţă de muncă şi de societate.

În încheierea lucrărilor, prof. Dobriţa Ţigăran a asigurat că se va acţiona, cu fermitate, pasiune şi înaltă responsabilitate, pentru întîmpinarea Conferinţei Naţionale a partidului cu noi şi valoroase realizări în înfăptuirea politicii partidului în domeniul ştiinţei, învăţămîntului şi culturii.

VIOLETA APOSTOL

ADUNĂRILE GENERALE ALE OAMENILOR MUNCII DIN ÎNVĂŢĂMÎNT

Desfăşurate în perioada 21 septembrie—30 octombrie a.c. sub semnul mobilizatoarelor idei şi orientări ale secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, adunările generale ale oamenilor muncii din învăţămînt dezbat :

1. Raportul Consiliului de conducere şi al organului sindical corespunzător privind activitatea desfăşurată în anul de învăţămînt 1986/1987 ; sarcinile ce revin cadrelor didactice şi celorlalţi oameni ai muncii din documentele celui de al III-lea Congres al educaţiei politice şi culturii socialiste, din cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la deschiderea noului an de învăţămînt ; 2. Raport privind situaţia protecţiei muncii în anul şcolar 1986—1987 ; 3. Planul general de muncă al instituţiei pentru anul şcolar 1987—1988 şi sarcinile specifice primului trimestru ; 4. Programul unitar al acţiunilor cultural-educative şi sportive pe anul şcolar 1987—1988.

Prezentăm, mai jos, relatările prof. Ioana Irimia, preşedinte al Sindicatului Învăţămînt Iaşi şi prof. Elena Sîrbu, preşedinte al Sindicatului Învăţămînt Constanţa, cu privire la desfăşurarea acesor adunări.

În judeţul Constanţa

Beneficiind de cuprinzătorul program al activităţii politico-educative de formare a omului nou, constructor conştient al societăţii socialiste, fundamentat pe tezele şi orientările de o inestimabilă valoare teoretică şi practică, desprinse din cuvîntările secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, rostite la cel de-al III-lea Congres al educaţiei politice şi culturii socialiste şi cu prilejul deschiderii noului an de învăţămînt, şcoala constănţeană s-a angajat, cu răspundere sporită, pentru a conferi tuturor modalităţilor de organizare şi desfăşurare a muncii noi valenţe.

Adunările generale ale oamenilor muncii, pregătite minuţios de consiliul de conducere şi de organul sindical din fiecare unitate şcolară, aflate în curs de desfăşurare, sînt înscrise în acest cadru valorizator şi direcţional, avînd drept scop ca pe baza unei analize temeinice, principiale a succeselor şi neîmplinirilor, să dezbată şi să aprobe măsurile şi acţiunile propuse pentru noul an şcolar, incluse în programul unitar al acţiunilor politico-ideologice, tehnico-ştiinţifice, cultural-artistice şi sportive.

Dările de seamă privind rezultatele înregistrate în complexul proces de instruire şi educare a elevilor, de pregătire a viitorilor specialişti şi muncitori pentru dezvoltarea economico-socială a judeţului, a ţării, ca şi intervenţiile participanţilor au urmărit evidenţierea elementelor generatoare de progres, coroborarea acestora cu valorificarea maximă a fondului uman şi material existent.

În spiritul democraţiei muncitoreşti revoluţionare s-a subliniat tot mai pregnant faptul că formarea elevilor, a omului nou, este un proces unitar, faţă de care şcoala, avînd responsabilităţi de mare însemnătate, este datoare ca, în mod permanent, să îmbunătăţească modalităţile de colaborare cu toţi factorii cărora le revin răspunderi în acest sens.

Gîndite şi organizate ca un cadru fertil extinderii experienţei înaintate, în adunările generale s-au formulat numeroase propuneri referitoare la creşterea aportului cadrelor didactice la formarea şi dezvoltarea comportamentelor adaptabile cerinţelor programelor de instruire şi dezvoltare, specifice diferitelor trepte ale şcolarităţii, la modalităţi de realizare a învăţării eficiente, cu caracter stimulativ în mobilizarea eforturilor proprii ale elevilor.

Au fost dezbătute pe larg, în perspectiva unei continue perfecţionări, posibilităţile şcolii, ale organizaţiilor de copii şi tineret, pentru cunoaşterea inepuizabilului tezaur de cultură şi civilizaţie al judeţului, pentru dezvoltarea sentimentelor de apartenenţă la acest timp eroic, prin fapte şi rezultate tot mai remarcabile.

În spiritul cultului faţă de ceea ce înseamnă munca în societatea noastră socialistă, s-au preconizat ample acţiuni de participare a elevilor, a tuturor oamenilor muncii din învăţămînt, la sporirea zestrei materiale a unităţilor şcolare, la realizarea sarcinilor revenite prin planurile de producţie, ca şi prin cele de muncă patriotică. Nu mai puţin s-a stăruit în privinţa pregătirii în profil şi meserie a elevilor, potrivit necesarului de forţă de muncă al judeţului, direcţie în care triada învăţămînt-cercetare-producţie impune întărirea colaborării şcolii cu întreprinderile, cu specialiştii din diferite domenii.

Programul cadru al Inspectoratului Şcolar şi al Sindicatului Învăţămînt Constanţa privind ediţia a IV-a a manifestării „Creativitate şi eficienţă în învăţămînt" a suscitat un interes deosebit, atmosfera din adunările generale constituind o garanţie a unei bune participări a cadrelor didactice din judeţul nostru la toate etapele.

Prof. ELENA SÎRBU
preşedinte al Sindicatului Învăţămînt Constanţa

În judeţul Iaşi

Comisia judeţeană pentru activitatea Sindicatelor din învăţămînt Iaşi, în colaborare cu Inspectoratul Şcolar Judeţean, a acordat o atenţie deosebită organizării şi desfăşurării adunărilor generale din acest an. În cadrul acestora, s-au relevat valoarea teoretică şi practică a documentelor Congresului al III-lea al educaţiei politice şi culturii socialiste şi necesitatea intensificării şi creşterii eficienţei activităţii politico-ideologice şi cultural-educative din şcoli, a rolului formativ al tuturor disciplinelor de învăţămînt. Făcîndu-se bilanţul activităţii, s-a menţionat că, în vederea realizării obiectivelor stabilite în planurile de muncă, consiliile de conducere şi organele sindicale, sub îndrumarea permanentă a organizaţiilor de partid, au acţionat, cu responsabilitate sporită, pentru cultivarea la tineretul şcolar a dragostei faţă de patrie, partid şi popor, pentru pregătirea acestuia pentru muncă şi viaţă.

Prin forme şi metode specifice, organizaţiile sindicale au fost preocupate de cunoaşterea şi generalizarea experienţei înaintate, de perfecţionarea pregătirii politice, metodice şi de specialitate a cadrelor didactice. Astfel, în municipiul Iaşi, s-a organizat cursul de creativitate, condus de cercetător dr. Ana Stoica-Constantin, de la Centrul de Ştiinţe Sociale, care a prilejuit cadrelor didactice confruntarea cu o informaţie recentă, cu modalităţi noi de lucru, menite să le dezvolte creativitatea. Aplicaţiile practice realizate au constituit prilejuri de demonstrare şi evaluare a metodelor folosite. De asemenea, în adunările generale, s-a menţionat că deosebit de eficient în vederea legării mai strînse a învăţămîntului cu cercetarea şi producţia, a fost cursul de inventică, condus de prof. univ. dr. Vitalie Belousov, care urmăreşte dobîndirea unor tehnici şi metode de cercetare în realizarea de invenţii şi inovaţii cu aplicabilitate în producţie, în creşterea productivităţii muncii. Înţelegînd munca de educaţie drept componentă esenţială a procesului de formare a tinerei generaţii, împreună cu Inspectoratul Şcolar şi cu Centrul de Ştiinţe Sociale s-a iniţiat un curs practic de metodologia muncii educative, condus de cercetător dr. Mariana Caluschi, care oferă posibilitatea participării la activităţi concrete, lecţii practice, demonstraţii, lectorate cu părinţii, dezbateri pe clase şi tipuri de unităţi şcolare.

Prof. IOANA IRIMIA
preşedinte al Sindicatului Învăţămînt Iaşi

CERCURILE ȘTIINȚIFICE ALE ELEVILOR ȘI CONTRIBUȚIA LOR LA EDUCAȚIA MULTILATERALĂ

Cerc de dezbateri politico-ideologic

Asigurarea cunoașterii temeinice de către elevi a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a operei și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a remarcabilelor succese obținute de poporul nostru în anii socialismului și a perspectivelor de dezvoltare prefigurate în documentele programatice ale partidului, a înțelegerii de către aceștia a desfășurării și semnificației unor evenimente, fenomene și procese social-politice care au loc pe plan intern și internațional, constituie pentru noi, cadrele didactice, o sarcină importantă, o preocupare de prim ordin. Pentru a îndeplini acest deziderat deosebit de important în educarea comunistă revoluționară a tineretului școlar și, în același timp, pentru a lărgi și diversifica modalitățile de informare politico-ideologică, la Școala Nr. 1 din Gura Humorului, județul Suceava, funcționează, cu bune rezultate, un cerc de dezbateri politico-ideologice care cuprinde elevi ai claselor a V-a și a VI-a.

Scopul acestui cerc este însă nu numai acela de a face cunoscută elevilor politica partidului, activitatea neobosită a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, realizările remarcabile obținute de poporul nostru, în anii construcției socialismului și mai ales în ultimii 22 de ani, ci, în același timp, de a le explica, pe înțelesul și la nivelul lor de cunoștințe, apelînd la exemple, la date, la fapte cunoscute, o serie de termeni, de noțiuni, de concepte ale limbajului politic, și ideologic, sensul, semnificația, valoarea teoretică a unor teze, idei, spre a nu le învăța și folosi mecanic.

Ca metode de lucru sînt folosite, mai ales, conversația, dialogul, dar și expunerea scurtă, accesibilă, însoțită de diapozitive, reviste, planșe, fotomontaje.

Pentru ca temele puse în dezbatere să fie cît mai accesibile și participarea să fie cît mai largă, în prealabil, elevilor li se indică o serie de surse de informație.

De asemenea, pe parcursul pregătirii temei își pot reactualiza cunoștințele prin ceea ce își însușesc la lecțiile de istorie, geografie, literatura română, constituție, la orele de dirigenție și la unele activități pionierești mai ample.

Procedînd în acest mod, elevii au posibilitatea să facă o legătură firească între cunoștințe, să le înțeleagă în interdependența lor, lărgindu-și orizontul de cultură generală.

Astfel, o temă larg dezbătută, care a trezit un deosebit interes elevilor și care a necesitat clarificarea unui număr de noțiuni și denumiri a fost tema : Republica Socialistă Română — factor activ în lupta pentru pace a omenirii".

Pornindu-se de la răspunsurile date la întrebări ca : ce este pacea, ce se înțelege prin stare de război, ce semnificație au cuvintele suveranitate, securitate, independență, li s-au clarificat elevilor cunoștințe legate de diferite perioade din istoria țării, apoi li s-au explicat unele aspecte legate de misiunea și rolul O.N.U., de Tratatul de la Varșovia. În mod special, cu acest prilej am discutat pe larg despre contribuția deosebită pe care o aduce țara noastră, prin propunerile de larg ecou ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, la politica de pace și dezarmare. Am făcut cunoscute elevilor aceste inițiative, insistînd pe ideea luptei milenare pe care poporul nostru a dus-o pentru pace, pentru independență și suveranitate, pe vocația sa de pace, ca trăsătură esențială, pe faptul că astăzi, țara noastră, prin conducătorul său, militează neobosit pentru pace și înțelegere între popoare, pentru dezarmare.

Ținînd seama de importanța unor evenimente, subiectele anumitor dezbateri au fost și vor fi incluse în tematica cercului. Astfel evenimente cum sînt : 8 Mai 1921 — crearea P.C.R. ; Februarie 1933 — pagini de jertfă a comuniștilor români ; 1 Decembrie 1918 — Unirea Ardealului cu Țara Românească; De la comuniști învățăm cutezanța, precum și altele, deosebit de importante cum sînt : Conferința Națională a partidului, 40 de ani de la crearea Republicii, aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, au constituit și constituie momente deosebite ale cercului nostru.

Prof. VIORICA LAVRIC
Școala Nr. 1 din Gura Humorului, județul Suceava

În sprijinul formării viitorului muncitor și specialist

La Liceul Industrial Nr. 2 din Găiești, alături de lecții, o multitudine de forme școlare și extrașcolare completează pregătirea elevilor în meserie, lărgesc orizontul lor științific, formîndu-le trainice convingeri materialist științifice, deprinderea de a cerceta, de a experimenta, de a valorifica, printr-o activitate creatoare, cunoștințele.

Între aceste forme de activități, cercul de fizică, precum și Societatea de fizică și chimie, ocupă un loc deosebit. La baza activității lor stă, ca obiectiv major, educarea și formarea elevilor în spiritul înaltelor responsabilități sociale, în scopul formării lor tehnice și profesionale.

Colaborăm, în vederea stabilirii tematicii cercului, a asigurării conținutului științific și calității activității sale, cu Institutul Național de Chimie, Institutul Național de Fizică, Institutul Politehnic din București, Universitatea din Pitești.

Rezultatele sînt bune, membrii cercului și ai societății, în număr mare, obțin premii la concursurile de fizică și chimie, la sesiunile naționale de comunicări științifice, au reușit la facultățile de fizică și chimie sau la cele tehnice. Mulți dintre foștii membri ai societății sînt astăzi cadre didactice în liceu, cadre universitare, specialiști în industria orașului, a județului sau a țării. Succesele muncii noastre s-au datorat, în primul rînd, tematicii referatelor și comunicărilor științifice, judicios alese, interesante, precum și numeroaselor aplicații practice realizate în laboratoarele liceului sau în întreprinderile orașului.

Temele au avut un pronunțat caracter aplicativ-util, urmărind orientarea profesională și formarea concepției materialist-dialectice, dezvoltarea creativității. Iată cîteva dintre temele dezbătute anul școlar trecut : „Dozarea detergenților riurilor — zona Găiești — prin metode calorimetrice" (în colaborare cu Institutul Național de Chimie); „Determinarea principalilor indicatori fizici și dinamici ai apei brute din zona Găiești" (în colaborare cu catedra de chimie — Universitatea Pitești) ; „Proiect de instalație pentru depoluarea simultană a apelor industriale, reziduale și a aerului" (în colaborare cu catedra de tehnologie chimică a Institutului Politehnic din București).

Pentru acest an școlar am alcătuit un bogat și diversificat plan de acțiuni. Selecționăm cîteva dintre ele : Chimia în slujba preîntîmpinării și combaterii influențelor mistico-religioase (referat însoțit de lucrări demonstrative) ; Întîlnirea membrilor societății cu brigada științifică a liceului nostru — se vor da răspunsuri la întrebările propuse de membrii societății : Ce înseamnă să fii ateu și ce este ateismul ?, Ce înseamnă religia ? În ce constă esența și specificul religiei, ca fenomen social ? Ce este telepatia ?, Ce înțelegem prin hipnoză ?, Care este locul religiei în societatea socialistă ?, Care este atitudinea statului socialist față de religie?; Sesiunea de referate și comunicări științifice, cu participarea invitaților noștri de onoare — membri ai societății, în care se vor dezbate temele : Căi de formare a convingerilor științifice la elevi ; Procesul integrării învățămînt-cercetare-producție și implicațiile lui asupra formării concepției științifice despre lume și viață ; Știința și rolul ei în dezvoltarea societății. Ce este și cum a apărut știința ? Opoziția dintre știință și religie. Esența antiștiințifică a concepțiilor religioase.

Ne-au sprijinit în activitatea desfășurată Inspectoratul Școlar Județean, organele de partid și de stat județene și orășenești, conducerea liceului, organele de presă care au popularizat activitatea și experiența societății.

Cartea de aur a societății cuprinde cuvinte de apreciere ale invitaților, personalități ale științei românești.

Prof. ELENA ISPAS
Liceul Industrial Nr. 2 din Găiești

Valorificarea aptitudinilor și talentelor creatoare

Cuprinzînd o parte dintre cei 3000 de elevi ai Școlii Nr. 157 din București, cercul de literatură și-a propus, încă de la înființare, selectarea celor mai valoroase talente.

Observarea atentă a elevilor în urma unui studiu realizat de către profesorii de la catedra de limba și literatura română, (pe bază de fișe individuale), a făcut posibilă verificarea capacității lor de creație. În selectarea elevilor pentru cerc s-a ținut seama de faptul că, în viziune modernă, substratul psihic al creației presupune aptitudini speciale și o dispoziție generală a personalității spre nou. Este cunoscut că dispoziția de creativitate literară, artistică, apare încă de la începutul activității de învățare, de învățare creatoare în special. De aceea, la cerc am primit chiar și elevi din primul ciclu școlar, mergînd pînă la clasa a VIII-a.

Încă de la primele ședințe de cerc am explicat participanților esența procesului de creație literară. Mai explicăm elevilor și liniile de perspectivă ale cercului, dîndu-le astfel motivația participării lor la cerc. În afara scopului principal, de a se forma ca viitori creatori de literatură, elevii noștri doresc să-și publice creațiile în revista școlii, precum și să obțină rezultate deosebite în cadrul olimpiadelor și la concursurile de treaptă.

Odată stabilite liniile de perspectivă, lăsăm cîmp liber activității creatoare, autodezvoltării și autoconducerii cercului. Conducătorii sînt aleși din rîndurile elevilor cu înclinații deosebite pentru creația literară, fiind totodată și buni organizatori. Ei conduc cercul, asistați de profesor și ajută în munca de creație întregul colectiv. Cîteva ședințe de brainstorming ținute periodic, s-au dovedit deosebit de eficiente pentru cunoașterea reciprocă a membrilor.

Grupele de elevi, educate în spiritul atitudinii creative, sînt organizate astfel încît să stimuleze posibilitățile creatoare ce devin extrem de productive. Procedăm așa, deoarece știm că este foarte importantă expansiunea în educația școlară a formelor de învățare creativă din care rezultă faptul creativ, ca formație permanentă a elevilor și colectivelor de elevi.

Pentru lucrările abordate, elevii sînt orientați să se inspire direct din realitatea înconjurătoare. Membrii cercului nostru abordează o paletă tematică variată, ce se referă la universul în care trăiesc și învață.

După cum este cunoscut, funcțiile de imbold al creației sînt îndeplinite de emoții, trăiri afective și motivație. La cerc, majoritatea temelor se referă la subiecte legate de elementul afectiv, emotiv al sufletului copilului. Revista Școlii Nr. 157 se intitulează sugestiv „Mugurași". Elevii scriu în revistă despre dorința lor de pace, despre iubirea de patrie, de părinți și educatori, despre dragostea de cărți, de anotimpuri și flori. Pe această tematică s-au obținut rezultate remarcabile. Stabilim tematica cercului cu o gamă variată de subiecte, neadmițînd repetările. Gîndirea de grup a elevilor este foarte inventivă. Nu ne lipsesc niciodată propunerile de noi și noi teme. La fiecare ședință ne găsim în fața unor avalanșe de idei ce se revarsă din mintea creatoare a celor mici.

Operăm cu elevii noștri și conform tezei care arată că importantă în creativitate este cutezanța și încrederea în forțele proprii. Căutăm să ne detașăm de tot ceea ce este dogmatic, lăsînd cît mai mult loc creației libere. Astfel tema „Aș vrea să fiu" a fost primită cu entuziasm de cei mici, care au abordat cu multă fantezie un conținut bogat de idei.

Nu uităm în activitatea noastră faptul că, în realizarea unor lucrări bune, rolul principal, în afară de talent, îl are munca, depusă cu dragoste, cu plăcere și perseverență, fără de care nu se poate realiza nimic în viață. Dragostea de muncă și atașamentul față de ceea ce muncești, duce la înfăptuirea unor lucruri utile, necesare societății.

Corelînd preocupările de cerc cu programa de limbă și literatură română a claselor V—VIII și cu preocupările tuturor cadrelor didactice ale catedrei, căutăm să venim, prin activitatea noastră, în sprijinul procesului de învățare a acestei frumoase discipline care este limba și literatura română.

Prof. dr. CAMELIA ROȘCULEȚ
Școala Nr. 157 din București

ORGANIZAȚIA ȘOIMII PATRIEI — FACTOR DE EDUCARE MORAL-CIVICĂ A COPIILOR

A iubi orașul în care te-ai născut

În vederea cultivării la preșcolari a sentimentelor patriotice, am pornit de la tema cea mai apropiată de vîrsta și posibilitățile de înțelegere ale copiilor, anume, de la cunoașterea orașului lor natal. Cu întregul colectiv, pornind în excursie, de la elementul cunoscut de copii, grădinița, am ajuns în centrul orașului. Din parcul central — unde am putut admira o mare varietate de plante și flori, care îi dau un pitoresc deosebit — am pornit în sensul acelor de ceasornic observînd, pe rînd : Muzeul de Arheologie și Artă Plastică, localul Comitetului Municipal de Partid și al Consiliului Popular Orășenesc, Casa Armatei, Casa de Cultură a Sindicatelor, Filiala Băncii Naționale, Bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cu marile și frumoasele sale clădiri, așezate de o parte și de alta a celor două benzi de circulație, marcate de o cromatică florală ce încîntă privirea.

Am observat, pe bulevard, hotelul „Turist", Poșta, numeroase obiective economice și social-culturale.

Cu această ocazie, am făcut cunoscută copiilor imaginea reală a orașului în care trăiesc, cu edificii, cu frumuseți, realizate de mîna oamenilor muncii, care sînt chiar părinții lor.

Pentru a le întipări mai bine în memorie cele observate, am făcut, un comentariu după diapozitive, cu teme ca „Orașul meu", în care copiii au recunoscut și descris diferite edificii și clădiri din oraș.

Am organizat și o excursie în afara orașului, la locul numit „Hanul Diligenței", de unde am putut privi panoramicul așezării și unele obiective industriale așezate la marginea orașului : Combinatul de Îngrășăminte Chimice și Ferma Avicolă. Am putut vedea bogăția de culturi agricole care ne asigură hrana zilnică. Pentru a consolida aceste cunoștințe, am inițiat un concurs de pictură, „Orașul văzut de sus", în care copiii s-au străduit să redea cît mai bine și mai complet ceea ce au observat.

Am făcut și o excursie la ruinele vechii cetăți „Turnu", unde copiii au putut vedea fortificațiile fostei cetăți, amplasarea ei strategică. Au aflat astfel despre importanța istorică a vechii cetăți, despre ctitorul ei și luptele ce s-au dat în jurul ei. După aceste incursiuni în istorie, am organizat un comentariu cu tema: „Orașul de ieri și de azi", iar copiii au putut compara imagini din orașul de altădată și cel de azi.

Sentimentul de dragoste față de orașul natal și mindria de a se fi născut aici s-au manifestat la copii prin planurile pe care și le-au făcut, pe drumul de întoarcere, de a face totul, cînd vor fi mari, pentru ca orașul lor să fie mai frumos și mai bogat.

educ. dir. MIOARA MARIN
educ. MARIA TUDOR
educ. VIORICA SANDU
Grădinița Nr. 1 din Turnu Măgurele

Reguli de comportare în grădiniță și în afara ei

Prin munca educativă pe care am desfășurat-o în cadrul Organizației Șoimii Patriei, am urmărit și însușirea de către copii a regulilor de comportare civilizată, cultivarea în rîndul acestora a spiritului de ordine și disciplină, a cinstei, hărniciei, respectului pentru cei mai în vîrstă și față de colegi, toate calități morale proprii omului nou al societății noastre.

Încă de la început ne-am preocupat ca aceștia să fie inițiați în cadrul moral al vieții noi și am desfășurat acțiuni în vederea formării unor deprinderi corespunzătoare, avînd în vedere unitatea dintre conștiința morală și conduita moral-civică. Le-am explicat copiilor că numele de șoim al patriei îi cinstește dacă dau dovadă de o conduită civică și de atitudini civilizate, în grădiniță, în sala de grupă, în familie, pe stradă, în autobuz și în orice împrejurare.

Astfel, am organizat convorbirea „Cum se comportă un șoim al patriei" — convorbire etică individuală. Un copil bun desenator, încerca, de fiecare dată, să la toate creioanele colorate, să ocupe primul locul la tablă, să-și însușească întreaga cutie de cretă colorată (comportare care venea, în parte, din conștiința faptului că le era superior celorlalți la desen). După ce i-am explicat că orice membru al Organizației Șoimii Patriei este dator ca zilnic să facă o faptă bună, el a acordat cu plăcere ajutorul său celorlalți copii, iar comportarea sa a devenit un exemplu pentru colegi. Am considerat că trebuie să revin asupra explicării și prelucrării Regulamentului Organizației Șoimii Patriei, la nivelul lor de înțelegere. Săptămînal, am fixat cîte o regulă, pe care copiii s-au străduit să o respecte. În funcție de programul pe care-l respectau, acea săptămînă se numea : „săptămîna faptei bune", „a economiei", „a muncii", „a circulației", „a cinstei", „a curățeniei", „a respectului" etc.

Dezvoltarea unor deprinderi ca buna gospodărire, chibzuința, disciplina, consumul rațional al diferitelor materiale implică educarea copiilor în spiritul economisirii. Considerînd că la această vîrstă copilul trebuie să aibă grijă de toate bunurile materiale pe care societatea noastră i le pune la îndemînă, am organizat unele acțiuni, în săptămîna economiei, sub genericul „Nici un strop fără folos", „Nici un bec nu arde pe lumină"; cu acest prilej le-am explicat copiilor necesitatea economisirii apei, a energiei electrice, a gazului metan.

Organizînd o convorbire cu tema „Realizări în orașul nostru în „Epoca Nicolae Ceaușescu", am căutat să le sădesc sentimentele de respect față de cei ce muncesc, față de cei ce ne fac țara frumoasă. Copiii au înțeles că pot fi și ei utili, prin acțiuni de muncă, la înfrumusețarea grădiniței. Sub genericul „Casa noastră-i ca o floare", ei au fost mobilizați, în săptămîna curățeniei, la diverse acțiuni gospodărești — ordine în sala de grupă, ordine la spălător etc. Alături de pionieri, au participat la acțiuni de întreținere a curții. În aceste acțiuni, au dovedit dăruire și dragoste față de grădinița în care învață, față de muncă.

Educ. RODICA ANTOHE
Grădinița Nr. 13
Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej

Redacția și administrația : Piața Scînteii nr. 1, București, telefon : 17 60 10

Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"